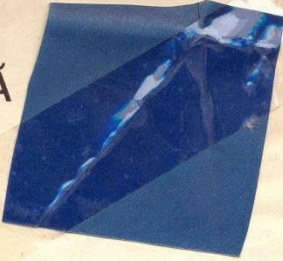

Problema „Artă-Cultură” Instituții culturale

37

REPUBLICA SOCIALISTĂ

MINISTERUL DE INTERNE

ARHIVA

FOND INFORMATIV

Dosar Nr. 61 Vol. Nr. 1

Privind PROBLEMA 15

ARTA - CULTURA

33 Vol 1

Data D8690/1

28 martie 1983

Notă (Raport)

Cuprinde o analiză a situației informativ-operative din teatrele din România. Sunt menționate situații în care anumite piese puse în scenă au fost ulterior cenzurate.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 91-103)

(91)

STRICT SECRET

ex.nr. 1

100/0047474 din 28 martie 1983

N O T A

Analiza situației informativ-operative din teatre ^x a permis desprinderea următoarelor concluzii:

1. Munca de securitate desfășurată în teatre are în vedere, în primul rând, că unele persoane, sub influența propagandei potrivnice țării noastre ori ca urmare a unor concepții retrograde pot folosi actul artistic în scopul transmiterii de idei ostile, denaturate ori interpretabile în acest sens, care pot fi receptate de un public larg. Totodată, persoane din aceste instituții fac dese deplasări în străinătate, unde, asupra unora dintre ele, se desfășoară acțiuni de racolare pentru a le determina să refuze înapoierea în țară și chiar să se antreneze în activități ostile R.S.România. În același timp, un număr important de artiști dramatici sau lirici participă la spectacole de gală sau alte acțiuni în prezența conducerii de partid și de stat, precum și a unor înalți demnitari străini.

În ultima perioadă de timp s-a acționat în direcția intensificării preocupărilor de realizare a unui control informativ

x) În țara noastră funcționează în prezent 69 teatre profesionale - 37 de dramă, 13 lirice și 19 de păpuși - în municipiul București și într-un număr de 25 județene, 6 dintre ele fiind în limbile maghiară, germană sau ebraică, iar altele 8 având secții maghiare ori germane. Personalul artistic și muncitor din aceste instituții se ridică la cca. 6.000 oameni.

92

eficient în toate instituțiile teatrale. Ca urmare, potențialul informativ din teatre, format din surse aflate în legătura ofițerilor din problemă cât și a altor compartimente de muncă, la care se adaugă o cifră importantă de relații oficiale sau personale, prin număr, structură și dispunere asigură, în ansamblu, o cunoaștere corespunzătoare a principalelor aspecte de interes operativ ce apar în aceste instituții.

O preocupare de prim ordin a reprezentat-o și asigurarea unei mai mari operativități activității de verificare, soluționare și valorificare a informațiilor.

2. Din datele obținute de la începutul anului 1982 și pînă în prezent rezultă că în teatre ne confruntăm cu următoarele aspecte:

a) Inercări de a pune în scenă piese de teatru deficitare din punct de vedere ideologic, concretizate îndeosebi în accentuarea și generalizarea aspectelor negative ce s-ar fi manifestat într-o anumită etapă, a greutăților și dificultăților cu care se confruntă în prezent România, a minusurilor în planul eticii și moralei de care ar da dovadă unii activiști de partid și de stat etc.

- Unele spectacole au fost neavizate la vizionare ori scoase din repertoriu ulterior, ca urmare a unor asemenea motive. Astfel, piesa de teatru "Omul care s-a trezit vorbind singur", scrisă de ADRIAN DOHOTARU - redactor la revista "FLACARA", a fost scoasă din repertoriile Teatrului de Stat Arad și Teatrului Național din Cluj-Napoca, în stadiul montării, din dispoziția organelor locale de partid, deoarece, făcînd o dezbateră pe tema democrației socialiste, nu realiza un echilibru între partea constructivă și cea de critică a unor realități sociale.

Piesa "Transmitem în direct" a dramaturgului TUDOR POPESCU, redactor la revista "Era Socialistă", pe linia altei pie-

se a acestui autor - "Concurs de frumusețe"- insistă în mod exagerat asupra modului "mecanic" și "dirijat" în care televiziunea și unele organe social-politice (aluzie evidentă la partid) ar căuta să prezinte exclusiv în lumină favorabilă aspecte de muncă și viață ale oamenilor. Spectacolul a fost pus în scenă în toamna anului 1982 la Teatrul de Stat Turda, în regia lui ION MIHALACHE, iar în luna ianuarie a.c. s-a oprit jucarea piesei, cu indicația de a se revizui textul și concepția regizorală.

Piesa "Mă propun director" a lui VIOREL CACOVEANU - redactor la ziarul "Făclia" din Cluj-Napoca, prezintă în mod generalizator unele aspecte negative privind relațiile sociale actuale din țara noastră. A fost pusă în scenă în toamna anului 1982 la Teatrul de Stat Reșița în regia lui MIHAI MANOLESCU. După câteva spectacole, jucarea piesei a fost oprită pentru a fi revăzute textul și viziunea regizorală.

Piesa "Visul de la miezul nopții" a aceluiași autor, nu a fost avizată pentru a fi jucată la Teatrul de Nord din Satu-Mare deoarece abordează necorespunzător modul de încadrare în societate a unui tânăr cu rude în străinătate, asupra căruia se fac presiuni din partea familiei de a părăsi țara întrucât în Occident ar moșteni o avere substanțială și ar duce o viață de huzur.

Similar s-a procedat și cu piesa "Există nervi" a lui MARIN SORESCU, montată la Teatrul Național din Craiova de regizorul MIRCEA CORNISTEANU, care, abordând metaforic problema terorii într-un sistem dictatorial, evidențiază și critică stări de lucruri negative care s-ar manifesta în comportamentul unor persoane cu funcții de conducere, al unor activiști de partid și de stat.

- Alte spectacole au fost avizate după vizionări repetate, prilejuri cu care s-au operat modificări de text, regie, scenografie și manieră de interpretare actoricească. Astfel, piesa "Insomnie", scrisă de ADRIAN DOHOTARU, pusă în scenă în anul 1982 la Teatrul "C.I.Nottara" din Capitală, în regia lui ALEXANDRU DABIJA și scenografia lui TUDOR CHIMES, prezentând cazul unui inginer condamnat pe nedrept pentru încercarea de a afirma niște adevăruri în legătură cu raportări fictive și ostracizat de colectivul din care face parte, alcătuit numai din membri de partid, precum și de organele superioare, lăsa să se înțeleagă că și în prezent ar exista organizații și cadre de partid care încalcă, cu premeditare, legea țării și demnitatea umană.

Piesa "Cheile orașului Breda" de dr. STEFAN BERCEANU, pusă în scenă în anul 1982 la Teatrul Național din București în regia SANDEI MANU, abordează metaforic problema puterii absolutiste în stat, făcând unele aluzii la aspecte contemporane.

Piesa lui D.R.POPESCU "Studiu osteologic asupra unui schelet de cal dintr-un mormânt avar descoperit în Transilvania", montată la Teatrul Național din Timișoara de regizorul IOAN IEREMIE, accentua greșelile ce ar fi fost comise de partidul nostru într-o anumită etapă a revoluției socialiste.

Mai pot fi menționate și piesele "Eticheta contează" de OVIDIU GENARU, la Teatrul "George Bacovia" din Bacău; "Alături cu lumea" de DUMITRU FURDUI, la Teatrul de Stat din Ploiești; "Născut pentru a pierde" de DAN MUTASCU, la Teatrul "Maria Filotti" din Brăila; "Preferam să mor de rîs" de NELU IONESCU, la Teatrul Național din Iași; "Mitică Popescu", muzical pe un libret de DAN STOICA, la Teatrul de Stat Reșița ș.a., care conțineau aluzii la realitatea cotidiană (neajunsuri pe linie de alimentație

95

etc.), abordări ambigui ale unor probleme, susceptibile de interpretări necorespunzătoare de ordin politic.

- Există și cazuri de piese de teatru de autori clasici, români sau străini care, prin adaptare ori concepție regizorală, pot aduce deservicii de natură politică. Astfel, piesa "Răzvan și Vidra" de B.P. Hașdeu, în modul în care a fost montată de EMIL REUS la Teatrul Național din Timișoara, are unele trimiteri neavenite la situația prezentă; piesa "Don Juan" de Molière, pusă în scenă la Teatrul de stat din Ploiești de regizorul DRAGOS POPESCU GALGOCIU, a fost respinsă la vizionare datorită izului pronunțat idealist al spectacolului în urma înserării în text a unor pasagi din Kafka .

- S-au semnalat și câteva tentative de a fi jucate spectacole dintre cele menționate, după premieră, fără a se ține cont de modificările indicate de comisia de vizionare (exemplu recent: piesa "Insomnie" de ADRIAN DOHOTARU, la Teatrul "C.I. Nottara", motiv pentru care a fost sancționată conducerea acestei instituții).

- Unele dintre spectacolele menționate mai sus, cu toate modificările făcute, cât și altele care nu au întâmpinat obiecții la vizionare, conțin - sub forma criticii directe ori a metaforei - abordări aluzive sau chiar tendențioase ale unor realități concrete din viața economică și social-politică din țara noastră. Acest aspect a fost posibil datorită, pe de o parte, rezistenței manifestate în fața comisiilor de vizionare de către dramaturgi, regizori, conducători ai teatrelor în cauză iar, pe de altă, diminuării exigenței la vizionări a factorilor competenți din cadrul Consiliului Culturii și Educației Socialiste în perioada 1981-1982, când directorul acesteia, CONSTANTIN MACIUCA, se aștepta la trecerea într-o altă muncă ca urmare a rămânerii fiicei sale în străinătate.

- Si dintre piesele de teatru aflate în lucru în prezent unele ridică probleme de genul celor prezentate mai sus, indicându-se modificări de către factorii responsabili (ex. "Sarpele monetar" de TUDOR POPESCU și "Rezervația de pelicani" de D.R. POPESCU, ambele la Teatrul "L.S.Bulandra"; "Roșu și Negru" de HORTIA LOVINESCU , la Teatrul "C.I.Nottara" etc.).

Analizînd această problemă prin prisma poziției și atitudinii prezente a creatorilor care realizează asemenea spectacole și , mai ales, a mobilului pentru care acționează în această direcție, se desprind următoarele concluzii:

- un număr de dramaturgi și regizori au predilecție pentru scrierea și realizarea unor spectacole de asemenea factură: dramaturgii TUDOR POPESCU, MARIN SORESCU, PAUL EVERAC , VIOREL CACOVEANU, ADRIAN DOHOTARU, D.R.POPESCU ; regizorii ALEXANDRU TOCILESCU, IOAN IRIMIE, EMIL REUS, MIRCEA CORNISTEANU etc.;

- măsurile specifice de securitate au conturat în foarte puține cazuri intenții ostile în realizarea unor spectacole de acest gen (dr.STEFAN BERCEANU,DUMITRU FURDUI, IOAN IEREMIE etc.);

- marea majoritate a creatorilor în cauză invocă "rolul curativ" al teatrului și consideră că acționează în spiritul concepției partidului nostru care a luat atitudine față de abuzurile și greșelile manifestate într-o anumită perioadă și indică să se critice deschis încălcările eticii și echității socialiste;

- unul din mobilurile urmărite de creatorii unor asemenea spectacole este succesul la public și la critica de specialitate, care, la rîndul său, încurajează manifestările de acest gen prin cronici "de serviciu", selecționări preferențiale în diferite festivaluri interne și internaționale etc.

b) Adoptarea de atitudini și întreprinderea de activități cu caracter ostil;

- efectuarea unor comentarii necorespunzătoare la adresa politicii interne sau externe a partidului și statului nostru, îndeosebi a unor măsuri vizînd domeniul culturii și proferarea unor injurii și calomnii la adresa conducerii de partid și de stat (125 persoane din municipiul București și aproape toate județele în care există teatre);

- audierea și colportarea știrilor tendențioase transmise de postul de radio "Europa liberă" (65 persoane din municipiul București și majoritatea județelor în care funcționează teatre);

- constituirea unor anturaje formate din elemente cu atitudini și preocupări politice necorespunzătoare în cadrul Operei române și al Teatrului de Operetă din București, precum și al Teatrului de Stat Oradea;

- realizarea unor contacte cu cetățeni străini în afara cadrului oficial (112 persoane din municipiul București și majoritatea județelor în care există teatre) și întreținerea unor relații suspecte cu angajați sau colaboratori ai postului de radio "Europa liberă" ori alte elemente ostile din cadrul emigrației (18 persoane din Capitală și județele Argeș, Cluj, Caraș-Severin etc.);

- rămînerea ilegală în străinătate (45 persoane în 1981, 31 în 1982 și 10 în primele trei luni ale anului 1983, dintre care 32 din municipiul București, 16 din Constanța, 8 din Cluj-Napoca, 7 din Timișoara, 4 din Brașov, cîte 3 din Tg.Mureș, Ploiești etc.) ori exprimarea unor intenții de a refuza înapoierea în țară cu prilejul deplasării în exterior (142 persoane din municipiul București și aproape toate județele în care funcționează teatre);

c) Manifestarea unor aspecte necorespunzătoare care pot contribui la apariția de fapte sau fenomene negative, la deteriorarea climatului din mediu:

- nerespectarea unor prevederi ale Legii 23/1971 și H.C.M. 18/1972 de către persoane din conducerea teatrelor care primesc cetățeni străini la locul de muncă, poartă discuții cu aceștia fără participarea persoanelor însărcinate cu atribuțiuni de protocol și nu fac note privind convorbirile avute;

- apariția și persistența unor stări de spirit negative în rândul personalului artistic și muncitor din unele teatre, determinate de cauze subiective, cum ar fi: slaba preocupare a factorilor de decizie pentru selectarea riguroasă a scenariilor ce sînt incluse în repertorii, existînd tendința uneori de a fi puse în scenă piese minore ca problematică ori slabe din punct de vedere artistic, dar care aduc avantaje materiale unor regizori, actori sau chiar directori de teatre; repartizarea neprincipială a rolurilor, creîndu-se astfel situații cînd unii artiști sînt puși în imposibilitatea realizării normei minimale etc.;

- neacordarea atenției corespunzătoare de către factorii de conducere din unele teatre asigurării pazei și securității acestor instituții, manifestarea unei indulgențe nejustificate față de persoane care, îndeplinind atribuțiuni de pază și P.S.I., s-au prezentat la serviciu în stare de ebrietate.

3. Persoanele semnalate cu atitudini sau manifestări de genul celor menționate mai sus fac obiectul preocupărilor organelor de securitate, asupra lor fiind luate ori urmînd să fie întreprinse măsuri operative adecvate.

În general, se acționează corespunzător pentru verificarea, soluționarea și valorificarea informațiilor. Astfel, în perioada analizată, în baza semnalărilor organelor de securitate, fac-

*de a vedea
si nu s-au
reunite
cu ei
la teatrul
sta in el pp.*

torii competenți nu au avizat ori au scos din repertoriu un număr de 13 piese deficitare sub raportul viziunii ideologice ori au indicat modificări de text, regie, scenografie, manieră de interpretare actoricească la un număr de 27 spectacole.

În anul 1982 au fost destrămate prin măsuri specifice trei anturaje formate din artiști din cadrul Operei Române (5 persoane), Teatrului de Operetă (6 persoane), ambele din București și Teatrului de Stat Oradea (3 persoane) care comentau în grup, la locul de muncă, știrile tendențioase transmise de postul de radio "Europa liberă". În aceeași perioadă, 52 persoane au fost influențate pozitiv (26 de către I.M.B.-Securitate, 7 de I.J.Mureș, 5 de I.J.Constanța etc.), 45 au fost atenționate (24 de către Securitatea municipiului București, 5 de I.J.Timiș, 3 de I.J.Iași etc.) și 17 au fost avertizate (7 de către Securitatea municipiului București, 3 de I.J.Caraș-Severin, 2 de I.J.Timiș etc.). Totodată, au fost făcute 107 informări la organele de partid (24 de către Securitatea municipiului București, 21 de I.J.Timiș, 13 de I.J.Brașov, 8 de I.J.Mureș, 7 de I.J.Dolj etc.) și 242 semnalări la conducerile teatrelor.

În scop preventiv au fost efectuate 94 controale asupra modului cum sînt respectate regulile de pază și normele P.S.I. în teatre, au fost acordate 110 avize negative la plecarea temporară în străinătate și au fost prelucrate contrainformativ înaintea deplasării în exterior, în grup sau individual, peste 2000 persoane.

4. Cu toate rezultatele pozitive obținute, în munca informativ-operativă desfășurată în teatre continuă să se manifeste unele neajunsuri:

100

- potențialul informativ existent nu este orientat suficient, cu sarcini specifice, spre persoanele cu rol preponderent în domeniul artei spectacolului - dramaturgi, regi-zori și scenografi - fapt ce face ca uneori să nu se descrie corespunzător resorturile intime, pe planul concepției ideologice și al intențiilor urmărite, care au determinat realizarea de către aceștia a unor spectacole deficitare sub raportul viziunii ideologice;

- mai sînt încă teatre în care rețeaua existentă nu este suficientă numeric și nu dispune de posibilități reale în rîndul persoanelor implicate direct în activitatea de creație (exemplu Teatrul "Mic" și Teatrul "L.S.Bulandra" din București, Teatrul Național din Cluj-Napoca, Teatrul de Stat Turda, Teatrul "Valea Jiului" din Petroșani, Teatrul Național din Iași, Teatrul "V.I.Popa" din Bîrlad etc.);

- nu se colaborează corespunzător cu celelalte compartimente de muncă care au surse în teatre pentru valorificarea posibilităților acestora la locul de muncă;

- în multe cazuri organele de securitate sînt sesizate asupra conținutului tendențios ori interpretabil în acest sens al unor piese abia în faza de finalizare a montării cînd, datorită investițiilor făcute, insistențelor realizatorilor și conducerilor teatrelor, organele competente nu mai pot interveni, de regulă, decît indicînd operarea unor modificări, insuficiente uneori pentru înlăturarea totală a aspectelor negative. Această deficiență se datorează îndeosebi faptului că la jumătate din numărul teatrelor dramatice nu există surse în cadrul secretariatelor literare, iar acolo unde sînt, acestea nu semnaleză întotdeauna apariția unor asemenea cazuri din stadiul luării în discuție a scenariilor pentru includerea în repertoriu;

Securitate
nu sînt
număr
15.06.81

suspiciuni de activități ostile , concepții politice dușmănoase, relații suspecte cu elemente dușmănoase din cadrul emigrației ori alți străini , intenții de rămânere ilegală în exterior etc.

102
Aurelio
pe stă de
honorari
T. 11.6.83
M

d) Sporirea contribuției specifice la prevenirea punerii în scenă a unor spectacole cuprinzând idei cu nuanță ostilă sau echivocă din punct de vedere ideologic. În acest sens, se va acționa pentru:

- accentuarea preocupărilor de cunoaștere în rîndul dramaturgilor , pentru a stabili din faza de elaborare piesele de teatru care ridică probleme de natură ideologică;

- recrutarea de surse în cadrul secretariatelor literare ale tuturor teatrelor, în scopul sesizării cazurilor de asemenea scenarii din stadiul discuțiilor pentru includerea în repertorii;

- menținerea unui contact permanent cu Direcția artelor și instituțiilor de spectacole din cadrul Consiliului Culturii și Educației Socialiste pentru stabilirea pieselor de teatru de asemenea factură prezentate pentru achiziție ori avizarea textului;

- informarea promptă a factorilor competenți a interveni să nu se includă ori să scoată de repertorii piese cu conținut politic necorespunzător, dacă este cazul , sau să dispună modificări în text, regie, scenografie, manieră de interpretare actoricească;

e) Întărirea fermității față de persoanele din teatre care, prin atitudinea și preocupările lor, pot genera ori accentua stări de spirit necorespunzătoare, deteriora climatul politic din mediu.

f) Reprelucrarea prevederilor actelor normative care re-

T. 11.06
M

lementează relațiile cu străinii.
g) Îmbunătățirea activității de verificare, avizare și prelucrare contrainformativă a persoanelor din teatre care se deplasează în exterior. Extinderea practicii de a le contacta la înapoiere

pentru a le exploata informativ.

h) Dezvoltarea conlucrării cu factorii de răspundere din instituțiile teatrale, comitetele locale de cultură și educație socialistă și Consiliul Culturii și Educației Socialiste, antrenarea acestora într-o mai mare măsură la clarificarea și soluționarea informațiilor.

18 februarie 1984
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă

Documentul prezintă starea de spirit din cadrul Filarmonicii din Sibiu odată cu măsurile de diminuare cu un procent de 70% a subvențiilor acordate de stat.

Ofițerii semnaleză nemulțumirea angajaților.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 455-455v)

(155)

445

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

Raportăm că din informațiile obținute, rezultă că, în cadrul Filarmonicii din Sibiu și a Teatrului de Stat, există o stare de spirit necorespunzătoare, datorită aplicării măsurii de suspendare a subvențiilor din bugetul de stat cu 70%.

Acest fapt a dus la unele comentarii nefavorabile, persoanele în cauză neînțelegând necesitatea aplicării acestei măsuri, acreditându-se de către unii ideea că această hotărâre a fost luată pentru a lovi în cultura și educația maselor.

Astfel, numitul GASCAVAL MIHAI, în vîrstă de 46 ani, membru P.C.R., instrumentist la Filarmonica Sibiu, a afirmat că suma cîștigată de stat din punct de vedere economic este nesemnificativă, dar consecința aplicării acestei măsuri este mult mai gravă din punct de vedere politic, se lovește în cultura și educația maselor, înregistrîndu-se efecte negative mult mai mari ce se vor repercuta în timp asupra întregii națiuni.

Un alt aspect pe care îl semnalăm este faptul că pe lângă discuțiile spontane de grup, neorganizate, au avut loc manifestații necorespunzătoare a unor membri ai Filarmonicii chiar cu prilejul unor adunări organizate cum a fost cazul adunării generale a oamenilor muncii, cînd numitul BALA GABRIEL, în vîrstă de 25 ani, membru P.C.R., a făcut următoarele afirmații:

" Sînt comunist, am 25 ani și îmi pare rău că la această vîrstă și după atîția ani de studiu sînt confruntat cu asemenea situații. Ne-am sacrificat copilăria ca acum să fim puși pe drumuri. Toate soluțiile propuse pentru ieșirea din situația existentă sînt umilitoare pentru un comunist, aceasta nu este o atitudine revoluționară, trebuie spus un nu hotărît acestor măsuri".

Totodată a mai arătat că ar trebui ca fiecare instituție culturală să-și continue activitatea pînă la epuizarea fondurilor, după care să-și înceteze activitatea, fără a căuta vreo soluție pentru ieșirea din această situație.

Tot cu prilejul adunării generale a oamenilor muncii s-a manifestat și numitul SILA EUGEN în vîrstă de 29 ani, membru P.C.R., care a afirmat că ar fi necesar ca fiecare instituție culturală din țară să trimită reprezentanți la București unde aceștia să explice conducerii că arta nu se poate vinde și cumpăra cu orice marfă.

În cadrul Teatrului de stat, actorii cît și personalul auxiliar privesc această măsură cu nemulțumire, deoarece li s-au redus retribuția cu 30%, urmînd ca în această lună, salariile să fie mai mici cu 40-50 %, motiv ce-i determină pe unii actori și personalul de specialitate să-și caute alte locuri de muncă mai sigure și cu o remunerație constantă.

Exemplificăm acest aspect prin actorii DAN TURBATU și VIRGIL PLANDA care au făcut demersuri pentru realizarea unor contracte cu diferite case de filme, fapt ce va duce la perturbarea repetițiilor și a pieselor în care cei în cauză sînt distribuți.

Actorii secției germane RAUCH IOSIF, HOCHSMANN HANES, GRUM IOACHIM și alții susțin faptul că nu au nici o șansă de a-și realiza planul deoarece nu pot face deplasări din cauza lipsei de combustibil.

Aspectele raportate au făcut obiectul unei informări înaintată organului județean de partid.

SEFUL SECURITATII JUD.,

Colonel ANDRE MIHAIL

SEFUL SERVICIULUI I/B,

Maior IGNAT NECHIFOR

16 noiembrie 1984
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

***Notă către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul 5***

**Nota conține o sinteză a activității informativ-
operative desfășurate de Securitate în cadrul
Teatrului de stat din Sibiu. Se pune accentul pe
starea de spirit din rândul angajaților teatrului
după diminuarea veniturilor salariale cu
aproximativ 30%.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 440-442)

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. telefonic, fără număr, referitor la starea de spirit din Teatrul de stat Sibiu, raportăm următoarele

In cadrul teatrului de stat Sibiu își desfășoară activitatea un număr de 120 persoane, secția română 32, secția germană 21, iar administrația comună 67 persoane.

In urma apariției hotărârii de autofinanțare a instituțiilor culturale, a fost necesară reducerea schemei de organizare de la 160 persoane la 120, astfel încât, cu fondul de salarii existent să se poată asigura retribuția personalului rămas, 40 de persoane fiind nevoite să părăsească teatrul. S-a recurs la pensionarea celor care aveau vârsta necesară acestui lucru, a transferării celor care și-au găsit un alt loc de muncă, renunțându-se la cei a căror activitate nu era strict necesară funcționării teatrului.

S-a stabilit un nou repertoriu de piese pentru a fi puse în scenă, orientarea fiind spre cele comice, cu priză la public. De asemenea au fost luate și alte măsuri administrative și organizatorice care să ducă la realizarea indicilor de plan, în scopul acoperirii cheltuielilor și fondului de salarii necesar bunei desfășurări a activității teatrului sibian.

Cu toate acestea pînă în prezent situația financiară a teatrului de stat din Sibiu nu s-a redresat, personalul obținând lunar retribuție diminuată cu circa 30%. Acest fapt a dus la comentarii și nemulțumiri în rîndul actorilor și personalului auxiliar.

O parte din actori au încheiat contracte de cooperări cu alte instituții de cultură și artă (cinematografie și televiziune) perturbînd regularitatea repetițiilor sau întîrziînd apariția unor premiere, existînd chiar un caz al actorului

427
441

POPA ALEXANDRU care și-a schimbat profesia, angajându-se pe un șantier de construcții la Turnu-Severin.

Personalul auxiliar (tîmplari, croitori, mecanici) și-au manifestat nemulțumirea în sensul că ei își desfășoară activitatea normală, în altă instituție, pentru aceeași activitate urmînd să primească retribuiția integrală, pe cînd la teatru, cu toate că munca prestată include un volum mare de efort și timp, primesc retribuiția diminuată cu 30%, fapt ce a determinat ca și din rîndul acestora să-și ceară transferul, o parte din meseriași, existînd în înprezent în medie 2 muncitori în fiecare compartiment, volumul de muncă fiind același sau chiar mai mare, pe cînd numărul muncitorilor este redus aproape la jumătate.

Discuții și comentarii mai deosebite au avut loc și în privința secției germane, pe de o parte membrii secției susținînd că această autofinanțare va duce la autodesființarea secției și deci lipsirea naționalității germane de teatru în limba maternă, fapt ce a determinat creșterea numărului celor care au solicitat plecarea definitivă din țară, în prezent existînd în teatru 8 persoane cu cerere de plecare definitivă din țară, iar pe de altă parte membrii secției române sînt nemulțumiți că volumul încasărilor secției germane este foarte mic comparativ cu cel realizat de ei, secția română fiind nevoită să muncească de 3 ori mai mult (repetiții, spectacole, deplasări) pentru a reuși să acopere și planul nerealizat de secția germană.

Totodată s-a comentat faptul că pentru teatrul de naționalitate germană, subvenția bugetară trebuia să rămînă intactă, secția germană avînd un statut și o situație mai deosebită comparativ cu celelalte teatre din țară.

În prezent s-a găsit o soluție de realizare a unor cîștiguri suplimentare prin organizarea unor programe de videotecă, aspect pe care majoritatea oamenilor de cultură îl consideră ca un act de îndepărtare a spectatorilor de adevărata cultură, care "trebuie să se facă în timp, cu investiție umană și materială observîndu-se de-a lungul generațiilor, iar ceea ce se face acum fiind considerat "comerț artistic", care nu are nici un viitor și îndepărtează masele de adevărata cultură și artă".

432
442

Pe lângă aceste aspecte generatoare de stări de spirit necorespunzătoare, alte fapte care concurează la întreținerea și chiar accentuarea acestei stări de spirit se datorează activității necorespunzătoare pe care o desfășoară conducerea teatrului, în mod deosebit directorul acestuia MOISE ILIE, care a transformat teatrul într-o instituție a realizării intereselor personale, a divergențelor și conflictelor pe care le patronează și le încurajează.

Datorită necunoașterii atribuțiilor și incompetenței profesionale a favorizat fraudarea teatrului de către agenția teatrală cu suma de circa 10.000 lei, încearcă prin diferite metode și mijloace casarea unor lucruri din recuzita teatrului în valoare de 90.000 lei, obiecte care în prezent nu se mai găsesc în inventarul teatrului.

Cu prilejul unei deplasări în străinătate, directorul teatrului și-a confecționat la croitoria teatrului întreaga garderobă necesară acestei deplasări (cămăși, costum etc.) iar în activitățile casnice, gospodărești de ordin personal și familial folosește din timpul programului, plasatoare, mecanici, tâmplari, fapt ce creează comentarii negative în rândul personalului teatrului.

Fiind o fire influențabilă și oscilantă nu reușește să întroneze disciplina necesară în cadrul teatrului, fapt ce a dus la constituirea unor anturaje cu câte o "personalitate" sau două mai proeminente care macină colectivul, întreținându-se prin aceasta o atmosferă încărcată de suspiciune, ajungându-se până la calomnii și înjurii în rândul actorilor.

Aceste aspecte au fost semnalate și organelor de partid pentru luarea măsurilor de remediere și lichidare a lipsurilor și neajunsurilor existente.

SEFUL SECURITATII JUD.,

Colonel ANDRE MEHAIL
Andrei Mehail

SEFUL SERVICIULUI I/B,

! Maior IGNAT NECHIFOR
Ignat Nechifor

2 ex.
SM/SM
RD:1375/
14.11.84

5 ianuarie 1985
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

***Notă către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V***

Nota conține detalii cu privire la starea de spirit din cadrul Muzeului Brukenthal, după trecerea instituției la regimul de autofinanțare în proporție de 50%. Se fac referiri la eventuale fapte de corupție.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 419-421)

C ă t r e ,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. telefonic f.n. cu privire la starea de spirit din cadrul Muzeului "Brukenthal", ca urmare a trecerii acestuia pe autofinanțare în proporție de 50%, raportăm următoarele:

În urma convocării din luna decembrie 1984 a conducerii muzeului la Consiliul culturii și educației socialiste, prilej cu care s-au dat indicații și instrucțiuni privind modul de aplicare a sistemului de autofinanțare, s-a trecut concret la punerea în aplicare a unor variante pentru desfășurarea în continuare a activităților muzeale în aceleași condiții financiare ca cele din anul 1984.

Ca primă măsură a fost reducerea numărului personalului muncitor cu 50 persoane, calculându-se că prin reducerea a 50 de posturi din schema de funcțiuni, se va reuși eficientizarea activității muzeale la parametrii financiari existenți în 1984.

S-au făcut primele propuneri de reducere a personalului din schemă dar, din 50 persoane cât s-a stabilit inițial pentru reducere au fost propuse doar 30 de persoane, ajungându-se pînă la urmă ca numărul celor în situația de a li se restructura postul să fie de circa 20 persoane, aceștia din rîndul personalului muncitor.

Acest aspect a fost și este comentat, contribuind la existența unei stări de spirit necorespunzătoare în cadrul muzeului. Se fac afirmații că cele 20 de persoane sînt din cele care nu au nici o "relație" care să intervină în vederea rămîinerii lor în muzeu. Cei care au avut astfel de relații și pentru care s-au făcut intervenții neprincipiale au rămas pe posturi.

411
420

De asemenea se comentează faptul că reducerile de personal fiind din rândul celor cu salarii mici (muncitori) nu va contribui la rezolvarea situației, numărul fiind prea mic paralel cu faptul că, fondul de salarii dezafectat este insuficient datorită salariilor mici pe care le au cei în cauză. Totodată, reducerea schemei personalului muncitor va crea greutate activităților administrative.

Se comentează negativ și faptul că în timp ce situația impune restructurarea unor posturi, conducerea muzeului și Comitetul județean de cultură și educație socialistă intenționează să creeze postul de șef secție patrimoniu, post neprevăzut în schemă, impropriu activităților pe linie de patrimoniu deoarece, conform legii, directorul muzeului este cel care coordonează această activitate.

Un alt fapt comentat negativ este și acela că pe schema muzeului funcționează persoane ce își desfășoară activitatea în alte sectoare din sistemul de cultură, acestea fiind retribuite din fondul de salarii al muzeului.

S-a solicitat șefilor de secții să facă propuneri de eficientizare a activităților în cadrul fiecărei secții, stabilindu-se în acest scop (în funcție de personalul încadrat la secția respectivă) cât revine fiecărei secții pentru realizarea planului. S-au făcut o serie de propuneri ca: executarea unor lucrări de artă, fotografii și albume care să fie vândute, executarea de către laboratorul zonal a unor lucrări și pentru alte instituții decât cele din sistemul culturii, măsuri insuficiente pentru a se reuși acoperirea sumei necesare desfășurării activităților din cadrul muzeului în schema și la forma actuală, fapt ce va duce în cele din urmă la scăderea retribuției cu circa 25%, motiv de nemulțumire pentru secțiile care vor reuși să-și realizeze planul.

Din datele pe care le deținem nu rezultă ca elemente aflate în evidența dosarului de problemă să aibă manifestări dușmănoase pe seama măsurilor ce s-au întreprins până în prezent. Nemulțumirile și starea de spirit existentă caracterizează întregul personal.

Persoanele aflate în situația de a părăsi muzeul sînt preocupate de găsirea unor locuri de muncă, astfel ca în

422
421

viitor să nu mai fie afectate de restructurări, iar cei rămași în activitate încearcă să găsească diferite căi și modalități de realizare a planului în vederea primirii integrale a retribuției.

Raportăm că au fost luate măsuri de cunoaștere a nemulțumirilor și stării de spirit negative în acest obiectiv în scopul prevenirii degenerării lor în fapte sau fenomene de natură a afecta securitatea statului.

SEFUL SECURITATII JUD.,

Colonel ANDRE MIHAIL

SEFUL SERVICIULUI I/B,

Maior IGNAȚ NECHIFOR

2 ex.
SM/SM
RD:1484/
23.01.85

16 aprilie 1985
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

***Notă către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V***

Nota conține o sinteză a activității informativ-operative desfășurată de Securitate în instituțiile cinematografice. Aflăm, printre altele, că ofițerii se bazează pe surse cu pregătire medie, însă și cu studii superioare.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 445-445v)

MINISTERUL DE INTERNE.
INSPECTORATUL JUDEȚEAN SIBIU
Nr.150/SM/0052816/16.04.1985

406
415
STRICT SECRET

ex. nr. 2

✓
C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCUREȘTI
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. nr. 151/AE/D/0061138 din 06.01.1985 cu privire la rețeaua informativă din întreprinderile cinematografice, videoteci și cinecluburi, raportăm următoarele:

În cadrul întreprinderii cinematografice activează un număr de 7 surse cu care se supraveghează activitatea elementelor din acest sector, atât la sediul întreprinderii cât și în rețeaua de difuzare a filmelor.

Sursele existente corespund din punct de vedere calitativ, reușind să asigure supravegherea informativă a elementelor aflate în atenție cât și a celor pretabile la acțiuni cu caracter antisocial. Toate sursele sînt cu pregătire medie, avînd la bază liceul teoretic sau școli postliceale de specialitate.

Pe viitor, va trebui să acționăm în vederea dispunerii și creării de rețea informativă în toate cinematografele din rețeaua de difuzare, pe cele două schimburi astfel încît să putem cunoaște activitatea din aceste locuri nu numai a personalului de deservire dar în mod deosebit în rîndul celor care participă la acțiunile ce au loc în incinta unităților respective.

Pe raza județului Sibiu activează un număr de 8 videoteci încadrate cu o rețea informativă formată din 5 surse. Pe lîngă aceste surse, în locurile și mediile unde funcționează videotecile respective (cluburi, case de cultură etc.) activitatea acestei rețele este completată de cea a rețelei ce își desfășoară activitatea în cadrul instituțiilor unde au loc acțiunile de vizionare.

Din cele 5 surse, 2 sînt cu pregătire superioară iar celelalte cu pregătire medie.

..//..

Se impune pe viitor completarea acestei rețele astfel încât fiecare videotecă să fie încadrată cu cel puțin o sursă, recrutată și instruită special pentru activitatea respectivă; sens în care vor fi efectuate recrutări pe această linie la Mediaș și Agnita pentru videotecile existente neacoperite informativ cât și la Sibiu pentru videoteca ce funcționează la Casa de cultură a tineretului.

În cadrul cinecluburilor activează o rețea informativă formată din 4 surse, rețea care cu toate că este completată cu rețeaua din cadrul instituțiilor și întreprinderilor pe lângă care funcționează aceste cinecluburi, nu asigură cunoașterea și stăpânirea situației informativ-operativă, motiv pentru care ne-am propus completarea acestei rețele cu încă 2 surse în acest an.

Se va insista în mod deosebit pentru asigurarea informativă a locurilor și mediilor din acest sector cunoscute cu activitățile cele mai complexe, unde se concentrează un număr mare de membri a căror activitate s-a făcut remarcată pe plan județean și național.

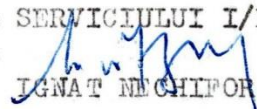
SEFUL SECURITĂȚII JUD.,

Colonel ANDRE MIHAIL

SEFUL SERVICIULUI I/B,

Maior

IGNAT NECHIFOR

27 aprilie 1985
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

***Notă către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V***

**Nota conține o sinteză a activității informativ-
operative desfășurată de Securitate în cadrul
Uniunii Artiștilor Plastici din Sibiu.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 413-414)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN SIBIU

- Serviciul I/B -

404
413
STRICT SECRET

Nr.150/SM/00 52817 / 27.04.1985

ex.nr. 2

C ă t r e ,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCUREȘTI
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. nr. 151/CI/D/0061136/06.04.1985
cu privire la situația operativă din rîndul artiștilor plastici profesioniști și amatori, raportăm următoarele:

Pe raza de competență activează filiala Uniunii artiștilor plastici din Sibiu cu un număr de 25 membri, din care 8 sînt pensionari, iar restul de 17 sînt de diferite profesii ca: profesori, muzeografi, scenografi, redactori.

De asemenea pe raza județului activează Asociația artiștilor plastici de amatori care cuprinde un număr de 124 membri, formată din persoane de diverse profesii și meserii, a căror activitate comună o constituie preocupările artistice în domeniul picturii și sculpturii.

Filiala U.A.P. Sibiu este încadrată informativ cu 3 surse (una în legătura problemei, iar două în legătura altor compartimente), motiv pentru care ne-am propus ca pînă la sfîrșitul anului în curs să efectuăm o recrutare în cadrul problemei pentru acoperirea informativă corespunzătoare a acestui mediu.

Baza de lucru în rîndul acestor categorii de persoane este formată din 6 elemente, cunoscute cu legături în rîndul cetățenilor străini, ori cu intenții de plecare definitivă din țară.

Asociația artiștilor plastici de amatori este încadrată cu o rețea informativă formată din 7 surse (2 în legătura problemei, iar 5 în legătura altor compartimente).

..//..

Baza de lucru este formată din 13 elemente (12 lucrate în cadrul dosarelor de obiectiv sau probleme ale altor compartimente, iar un element este lucrat în dosar de urmărire informativă în cadrul problemei, deschis pentru manifestările dușmănoase ale obiectivului la adresa conducerii de partid și de stat.

Rețeaua informativă existentă în acest mediu este insuficientă pentru supravegherea numărului destul de mare al artiștilor amatori, propunându-ne în acest sens recrutarea pînă la sfîrșitul anului în curs a 2 surse cu posibilități informative în acest sector de activitate. Totodată raportăm că în mediul artiștilor plastici, au posibilități informative un număr de 5 surse aflate în atenția problemei, a căror activitate profesională are o mare tangență cu munca de creație a artiștilor plastici.

Pînă în prezent din datele pe care le deținem nu ne-am confruntat cu cazuri de realizare a unor lucrări plastice cu caracter tendențios sau interpretabil, elementele aflate în lucru fiind semnalate cu legături suspecte în rîndul cetățenilor străini, cu intenții de plecare definitivă din țară, ori cu manifestări dușmănoase la adresa politicii partidului și statului nostru.

În rîndurile acestor categorii de persoane sînt cunoscute cu antecedente politice sau penale și descendenți ai acestora, un număr de 15 elemente (un element lucrat în evidența dosarului de problemă, iar restul de 14 în evidența altor compartimente de muncă pe profil, în funcție de apartenența sau trecutul politic al elementului în cauză.

În perioada de referință raportăm că în urma avizului pozitiv au efectuat deplasări în străinătate un număr de 3 persoane, iar în două cazuri s-au acordat avize negative, datorită informațiilor existente din care rezultă că persoanele în cauză nu s-ar mai fi întors în țară dacă li s-ar fi aprobat plecarea în vizită.

Din rîndul elementelor aflate în atenție, un număr de 4 elemente sînt lucrate datorită relațiilor acestora cu cetățeni străini.

405
414

Au fost întreprinse măsuri de cunoaștere a naturii acestor relații , în două cazuri instituindu-se măsura contactării elementelor pentru influențare și atragere la colaborare.

De asemenea sînt în atenție pe linia Serviciului III, 2 cetățeni străini pentru care s-a obținut aprobarea contactării în vederea exploatării lor informative.

În cadrul măsurilor de prevenire au fost atenționate 2 elemente pentru legături suspecte cu cetățeni străini, s-au efectuat 2 informări la organul de partid cu aspecte și stări de spirit necorespunzătoare în rîndul artiștilor plastici, prevenindu-se prin avizarea negativă deplasarea în străinătate a 2 elemente care aveau intenția de a nu se mai înapoia în țară.

Din informațiile obținute pînă în prezent, în sfera intrigilor și conflictelor de ordin personal dintre artiștii plastici, în special în rîndul celor din U.A.P., cele mai frecvente sînt cele care consemnează interesul artiștilor plastici de a efectua unele excursii sau vizite în străinătate pentru documentare și studii, sens în care am întreprins măsuri de cunoaștere din timp a unor astfel de intenții, pentru întreprinderea măsurilor de verificare și avizare corespunzătoare, astfel încît să nu înregistrăm nici un caz de rămînere ilegală în străinătate.

Pe viitor se impune o cooperare mai eficientă a problemei cu celelalte compartimente care au surse sau elemente în lucru din rîndul artiștilor plastici în vederea orientării activităților specifice de securitate în acest sector, în conformitate cu prevederile din programul de măsuri al Direcției I în problema "artă-cultură".

SEFUL SECURITATII JUD.,

Colonel ANDRE MIHAILESCU

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior IGNAT NECHIFOR

27 aprilie 1985
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

***Notă către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Servicul V***

**Nota conține informații cu privire la starea de
spirit din cadrul Complexului muzeal Sibiu.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 417-418)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU

- S E C U R I T A T E -

408
417
STRICT SECRET

ex. nr. 1

Nr.150/SM/00 53461 / 27.04.1985

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. telefonic privind starea de spirit din Complexul muzeal Sibiu, raportăm următoarele:

După instituirea măsurilor privind autofinanțarea cu 50% , personalul din cadrul complexului muzeal Sibiu și-a concentrat atenția, depunând toate eforturile în vederea realizării integrale a indicatorilor necesari îndeplinirii planului pe anul 1985.

În acest sens au fost luate măsuri de popularizare a muzeului și a acțiunilor ce pot avea loc în cadrul său prin afișe, pliante ce au fost difuzate instituțiilor și întreprinderilor sibiene.

S-a propus și aprobat difuzarea unor filme de artă cu prilejul unor acțiuni, filme pe care muzeul și le procură de la bibliotecile ambasadelor străine acreditate la noi în țară.

Referitor la această propunere, organul de securitate a intervenit ca legătura cu reprezentanțele diplomatice să se facă oficial în conformitate cu prevederile legii, fără a se folosi diverse persoane intermediare care să stabilească contacte neoficiale cu ambasadele în cauză, intenție care urma să se realizeze dacă nu se intervenea în scopul prevenirii acestei inițiative neconforme cu legea.

Totodată au fost luate măsuri ca filmele ce vor fi împrumutate de la ambasadele străine acreditate în țara noastră, să fie vizionate anterior de o comisie care să avizeze

...//..

prezentarea acestora în acțiunile culturale ce se vor desfășura în cadrul muzeului.

De asemenea tot în scopul respectării normelor legale privind relațiile persoanelor fizice cu cetățeni străini a fost instituită măsura ca întreaga corespondență externă a angajaților din muzeu, care privesc scrisori din străinătate pe adresa muzeului să treacă pe la compartimentul de protocol, care are obligația să cunoască conținutul lor, să țină evidența acestora și să repartizeze scrisorile în cauză destinatarilor.

Faptul că în prezent se impune organizarea unor expoziții temporare mult mai dese și cu o tematică variată, reclamă tot mai mult găsirea unui spațiu adecvat care să răspundă unor astfel de cerințe. Soluția existentă în prezent nu rezolvă întru totul posibilitatea organizării unor astfel de expoziții, încăperea destinată acestui scop fiind improprie datorită spațiului redus cât și a modului de amplasare.

S-au făcut propuneri de către specialiști pentru a se găsi un spațiu corespunzător, problemă nerezolvată pînă în prezent de către conducerea muzeului.

O stare de spirit mai deosebită există în cadrul Laboratorului zonal în sensul că șeful acestuia BUDILEANU IOAN are o poziție neprincipială față de subalterni, executînd cu un grup apropiat de "colaboratori" unele lucrări de restaurare și renovare pentru diverse persoane particulare în schimbul unor contraservicii sau sume de bani care sînt împărțiți apoi între șef și favorizații acestuia.

S-a intervenit la conducerea muzeului pentru instituirea unui control și evidență mai severe asupra lucrărilor pe care le efectuează Laboratorul zonal în scopul prevenirii degenerării unor astfel de fapte în infracțiuni de drept comun.

Cu toate că în urmă cu circa 7 ani au fost investite fonduri mari pentru amenajarea și restaurarea unor imobile din cadrul complexului muzeal Sibiu, nici pînă în prezent activitatea în această direcție nu s-a finalizat,

409
418

existînd indicii cî datorită modului defectuos de organizare aceasta va fi tergiversată încă multă vreme.

Acest fapt duce la imobilizarea unor aparate foarte valoroase care nu pot fi puse în funcțiune, datorită inexistenței spațiului adecvat, ducînd în cele din urmă la degradarea lor morală și fizică, la limitarea spațiului expozițional care cu timpul s-a redus, creîndu-se greutăți în expunerea și valorificarea integrală a valorilor din patrimoniul național acumulate și existente în complexul muzeal Sibiu.

Din datele pe care le deținem rezultă și faptul că o parte din personalul complexului muzeal se bucură de un statut aparte în ce privește activitatea lor profesională. Nu se respectă orele de program, se pleacă din cadrul instituției de cele mai multe ori fără aprobare, neexistînd în cele din urmă fișa postului pentru a se putea cunoaște concret cu ce se ocupă fiecare persoană, putîndu-se astfel să se controleze și verifice activitatea pe care o desfășoară într-o anumită perioadă.

Această deficiență, cunoscută și împărtășită de conducerea muzeului dar care nu a întreprins nimic concrete pînă în prezent, creează greutăți în activitatea și organizarea acțiunilor specifice muzeului, oferind posibilitatea unor angajați să aibă cu totul alte activități ce nu au nimic comun cu specializarea și funcția lor, dar pentru care sînt retribuiți la fel ca și cei care-și desfășoară activitatea în mod normal.

Raportăm că o parte din aspectele menționate mai sus au fost aduse la cunoștința organelor de partid sau a factorilor competenți în vederea lichidării și soluționării lor.

SEFUL SECURITĂȚII JUD.,

Colonel ANDRE MIHAIL
Andre Mihail

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior IGNAȚ NECHIFOR
Ignat Nechifor

2 ex.
SM/SM

RD:1696/
25.04.85

7 iunie 1985

Ministerul de Interne

Inspectoratul Județean Sibiu

Securitatea Municipală Mediaș

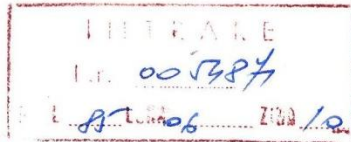
Notă

***Către Inspectoratul Județean Sibiu, Securitate,
Serviciul I/B***

Ca urmare a solicitării venite de la nivel județean, Securitatea din municipiul Mediaș transmite lista detaliată a cenaclurilor literare care funcționează pe raza orașului ardelean.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 424-425)

Nr. 1/PI/00 64.050/07.06 .1985

12.01
1985

C A T R E,

INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU AL M.I.
= SECURITATE - SERVICIUL I/B =

Urmare la nota telefonica transmisă de tov. *45.mj* SCHIOPOAIE MIHAI, raportăm :

1. In municipiul Medias și zona noastră de responsabilitate funcționează următoarele cenacluri literare :

1- "GAUDEAMUS " - este cenaclul elevilor de la liceul "St.L. Roth" din Medias și funcționează pe lângă acest liceu.

2 "OCTAVIAN GOGA" - de pe lângă Casa de Cultură a municipiului Medias, își desfășoară activitatea în cadrul acestei case de cultură

3 "ILARIE KENDI" - își desfășoară activitatea la Clubul "I.L.Caragiale" Medias și funcționează pe lângă Uzina Mecanică Gaz Metan Medias.

4 "ARON COTRUS" - își desfășoară activitatea în cadrul Casei de Cultură a Sindicatelor Medias și funcționează pe lângă aceasta.

5 *Metanofon*
2. IORGULESCU CONSTANTIN - președintele cenaclului literar "ILARIE KENDI" , a făcut parte din "F.D.C." , condamnat la 8 ani închisoare, de profesie analist , lucrează la Centrul de Calcul al Centralei Gaz Metan Medias . Este lucrat în Dosar de urmărire informativă pe linie de Contrainformații economice, dar este cunoscut că scrie unele lucrări literare cu conținut interpretativ.

3. In Cenaclurile menționate mai sus activeaza un numar de 32 persoane dintre care :8 ingineri, 6 profesori, 10 tehnicieni și 7 muncitori, necunoscuți in evidențele de securitate cu excepția lui IORGULESCU CONSTANTIN și SEICEANU IOAN condamnat pentru activitate sectanta (8 ani), de profesie mecanic, se află în supraveghere informativă la problema "Posti *EVAZIUNE* condamnați" , în prezent nu ridică probleme

In cadrul Cenaclului " GAUDEAMUS" de la Liceul St. L.Roth activează un număr de 20 elevi.

4. Fiecare Cenaclu este încadrat cu cîte două surse de informare, o sursă este din rîndul conducătorilor iar șapte din rîndul membrilor. Sursele existente reușesc cunoașterea aspectelor de

446
425

interes operativ din cadrul acestor cenecluri literare.

5. Nu au fost cazuri de persoane care să citească în cenaclu lucrări literare cu conținut necorespunzător sau să poarte discuții ostile. Elementele cu antecedente politice sau penale nu au difuzat în cadrul ceneclurilor idei dușmănoase.

6. S-a răspuns la punctul 2 și 3.

7. În anumite situații, de obicei într-un cadru restrâns, după ce se încheie ședințele de cenaclu se fac unele comentarii negative referitoare la anumite aspecte ce au loc pe plan local, aprovizionare, etc.

8. Nu am avut cazuri de intenții în ~~de~~ ~~de~~ înființarea unor cenecluri neautorizate.

9. În anul 1984 s-a prevenit punerea în scenă a piesei "EROAREA -T" (prin anagramare "TEROAREA"), piesă cu un conținut necorespunzător interpretativ scrisă de IORGULESCU CONSTANTIN. În acest caz au fost informate organele locale de partid.

10. La data de 15.05.1985 s-a analizat problema la nivelul Sefului Securității Municipale.

În municipiul Medias funcționează cercul rebusist "METAMORFOZA" pe lângă Casa de Cultură a Municipiului. Cu ocazia unor ședințe se dezleagă atât anumite jocuri de cuvinte, se spun epigrame, etc.

La întâlnirea rebusist - umoristică ce a avut loc în luna ianuarie 1984 la care au participat umoriști și rebusiști din Cluj - Napoca, numitul GLODEANU GAVRIL de la I.T.C. Cluj - Napoca (se pare este profesor doctor docent și șeful Centrului de Calcul din Cluj - Napoca de pe lângă Academia R.S.R.) a citit o epigramă având un conținut interpretativ la adresa Conducerii superioare de partid. Informația a fost trimisă spre valorificare la I.J. CLUJ al M.I.

SEFUL
Colone

MUNICIPALE

MIRCEA

OFITER OPERATIV II
Lt.maj. *[Signature]*
FRINTU ION

18 iunie 1985
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
către Ministerul de Interne, Departamentul Securității
Statului, Direcția I, Serviciul V

Informare trimisă la „centru” cu privire la
cenaclurile literare care își desfășoară activitatea în
județul Sibiu.

În plus, sunt menționați și câțiva membri ai
cercurilor literare care au intrat în atenția
Securității pentru manifestări „necorespunzătoare”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 409-412)

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. nr. 151/AV/D-0063294 din 08.05.1985
cu privire la analiza situației informativ-operative din cadrul
cenaclurilor și cercurilor literare, raportăm următoarele:

In județul Sibiu funcționează un număr de 19 ce-
nacluri și cercuri literare.

In municipiul Sibiu își desfășoară activitatea un
număr de 8 cenacluri. Pe lângă Casa de cultură a sindicatelor
3, Casa de cultură a studenților 1, Casa de cultură a tineretu-
lui 1, Cooperatia meșteșugărească 2, Clubul "Independența" 1,
Revista "Transilvania" 1, acestea cuprinzând un număr de 97
membri.

Pe raza municipiului Mediaș activează un număr
de 5 cenacluri. Pe lângă Casa de cultură a municipiului 1, Co-
mitetului sindicatului gaz-metan 1, Liceul St.L.Roth 1, Liceul
Axente Sever 1, Liceul de petrol și gaze 1, cuprinzând 52 per-
soane.

In localitățile Mîrșa, Cîsnădie, Copșa Mică,
Tălmăciu, Dumbrăveni și Agnita își desfășoară activitatea cîte
un cenaclu literar pe lângă casele de cultură Agnita, Cîsnădie
și Dumbrăveni, Intreprinderea Mecanică Mîrșa, Căminul cultural
Tălmăciu.

Din conducerea cenaclurilor, cu antecedente po-
litice sau penale, ori cu probleme de interes pentru organele
de securitate, sînt cunoscute 4 elemente:

1. - SCHERG GEORG - președintele (onorific) al
Cenaclului sășesc, fost translator după terminarea războiului

kor
410

în zona de ocupație a armatei franceze, cunoscut cu legături în rîndul unor elemente aflate în preocupările organelor noastre, în prezent pensionar, fost cadru didactic universitar, se află în atenția Compartimentului O110, nu este semnalat cu activitate ostilă prezentă.

2. - NISTOR GEORGE - secretarul literar al Cenaclului studentesc, semnalat cu manifestări necorespunzătoare, cadru didactic la Institutul de învățămînt superior Sibiu. Se află în atenția problemei învățămînt.

3. - IORGULESCU CONSTANTIN, președintele Cenaclului literar "Ilarie Chendi" din Mediaș, fost membru F.D.C., condamnat la 8 ani închisoare, de profesie analist la Centrul de calcul al Centralei gaz metan Mediaș, a încercat punerea în scenă a unei piese scrisă de el "EROAREA T" (prin anagramare TEROAREA) cu un conținut echivoc, interpretabil, fiind semnalat că scrie unele lucrări literare, necorespunzătoare, pe care apoi le prezintă în cadrul cenaclului. Este lucrat în d.u.i.

4. - MARINESCU GHEORGHE - conducătorul Cenaclului literar de pe lîngă Casa de cultură din Dumbrăveni, instructor cultural la această instituție, fost membru F.D.C., condamnat 8 luni în anul 1948 pentru activitate subversivă, descendent de legionar, a fost semnalat că scrierile sale (versuri și proză) au un conținut necorespunzător, tendențios, prezentînd deformat realitățile din țara noastră.

În cenaclurile și cercurile literare de pe raza județului activează un număr de 197 persoane, elevi și studenți (87), intelectuali (59), muncitori (51), dintre aceștia 3 elemente sînt cunoscute cu antecedente politice și penale.

Rețeaua informativă dirijată și instruită în acest mediu este formată din 16 surse, din care 6 sînt conducători ai cenaclurilor.

Aceste surse au fost create și își desfășoară activitatea îndeosebi în cadrul cenaclurilor cu o pondere în viața literară a județului, unele din ele participînd la ședințele a două sau trei cenacluri, reușindu-se cunoașterea în condiții corespunzătoare a creațiilor literare, a discuțiilor ce au loc pe marginea acestora.

...//...

În perioada de referință au fost înregistrate 3 cazuri, când s-a încercat citirea sau chiar prezentarea în public a unor creații literare necorespunzătoare.

Cazul numitului IORGULESCU CONSTANTIN, conducătorul cenaclului "Ilarie Chendi" din Mediaș care a scris o piesă de teatru "EROAREA T" (prin anagramare Teroarea), piesă cu un conținut interpretativ, echivoc.

Au fost luate măsuri de prevenire a punerii în scenă a acestei piese, fiind informare organele locale de partid.

De asemenea, numitul MARINESCU GHEORGHE din Dumbrăveni a prezentat în cenaclul de pe lângă Casa de cultură din localitate, unele creații literare proprii cu un conținut necorespunzător, încercând publicarea lor. S-a prevenit intenția acestuia, propunându-se discutarea sa în colectivul de oameni ai muncii, măsură cu care organele de partid nu au fost de acord.

Cele două elemente sînt cunoscute cu antecedente politice și penale, fiind lucrate în continuare în cadrul d.u.i. în scopul cunoașterii și prevenirii la timp a oricăror încercări de infestare a mediului literar din care fac parte, cu idei și concepții necorespunzătoare.

Cu prilejul întîlnirii rebusist-umoristice ce a avut loc la Mediaș, în ianuarie 1984, la care au participat umoriști și rebusiști din alte localități, numitul GLODEANU GAVRIL de la I.T.C. Cluj-Napoca a citit o epigramă cu conținut interpretativ la adresa conducerii superioare de partid. Informația a fost trimisă spre valorificare la I.J.Cluj al M.I.

În preocupările organelor de securitate, pe această linie se află un număr de 10 elemente. Dintre acestea 4 sînt lucrate în d.u.i., iar restul în cadrul dosarului de problemă.

În afara celor două dosare de urmărire informativă prezentate, în aceeași formă mai sînt lucrați și numiții IVANESCU MIRCEA, redactor la revista "Transilvania", membru al mai multor cenacluri sibiene, aflat în contactul organelor de

408
412

securitate, luat în lucru ca legătură a lui EMIL HUREZEANU, colaborator la "Europa Liberă". Se preconizează influențarea scriitorului IVANESCU MIRCEA în scopul ripostării acestuia la acțiunile ostile, denigratoare ale postului de radio "Europa Liberă", la adresa activității literare din țara noastră.

MATHE STEFAN GABRIAN, scriitor, membru al cenaclului "TRANSILVANIA", semnalat cu manifestări tendențioase, referitor la conducerea superioară de partid și de stat, suspect de a deține la domiciliu "lucrări de sertar" cu un conținut interpretabil, tendențios. A fost luat în lucru în cadrul dosarului de urmărire informativă pentru clarificarea semnalărilor de primă sesizare.

Nu deținem date din care să rezulte intenția unor persoane de a prezenta lucrări literare în cenecluri neautorizate sau existența unor cenecluri literare a căror activitate să nu fie autorizată.

Pe linia măsurilor preventive au fost efectuate 2 avertizări, HOANDRA OCTAVIAN și TRIMBITAS IOAN, semnalati cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei, membri ai ceneclului "Lumina" de pe lângă Casa de cultură a sindicatelor din Sibiu.

S-au efectuat două informări la organele locale de partid în cazul numiților IORGULESCU CONSTANTIN și MARINESCU GHEORGHE, aflându-se în contactul organelor de securitate numitul IVANESCU MIRCEA în scopul influențării sale pozitive și atragerii acestuia la activitatea de ripostă împotriva acțiunilor postului de radio "Europa Liberă".

În luna octombrie 1983 la nivelul șefului serviciului a fost analizată activitatea de securitate din acest sector, impunându-se cu prioritate crearea unei rețele informative specifice mediului, clarificarea situației unor elemente din baza de lucru, precum și punerea în acord a acesteia cu situația informativ-operativă din sectorul de activitate analizat.

SEFUL SECURITĂȚII JUD.
Colonel *mi. Hoceanu*
ANDRE MIHAIL

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior IGNAT NECHIFOR

Ignat Nechifor

18 februarie 1986
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă

*Către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V*

Nota abordează subiectul cercurilor și asociațiilor literare din Sibiu. Persoanele care desfășoară activități literare și fac parte din asociații de profil se află în atenția Securității pentru: întreținerea legăturilor cu cetățeni străini, legături cu redactorii români ai postului de radio „Europa Liberă”, dar și cu reprezentanți ai emigrației politice românești.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 406-408)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -

398 (406)
STRICT SECRET

ex.nr. 2.

Nr.150/SM/0070995/18.02.1986

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCUREȘTI
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. nr. 151/AV/001603 din 10.02.1986 cu privire la activitatea ostilă a unor elemente din rîndul oamenilor de litere, raportăm următoarele:

În raza noastră de competență își desfășoară activitatea Asociația scriitorilor din Sibiu, formată din 24 membri titulari și 14 membri stagiați.

Dintre aceștia, o persoană este cunoscută cu antecedente politice, și una este descendent de fost membru G.E.G. Aceste persoane sînt în atenția unor compartimente din cadrul Inspectoratului județean Sibiu, din supravegherea lor nerезultînd aspecte deosebite de interes pentru organul de securitate în domeniul literar.

Numita TERSCHAK RICARDA din Sibiu, str. Patrioților nr. 20 este cunoscută ca legătură și relație a lui WOLFF AICHELBURG, scriitor, de naționalitate germană, emigrat în R.F.G. semnalat cu activitate ostilă la adresa țării noastre. Sus-numita se află în atenția Compartimentului O110 din cadrul I.J. Sibiu.

În procesul supravegherii informative desfășurate în mediu au fost depistate legăturile și relațiile numitului HUREZEANU EMIL, colaborator la "Europa Liberă" în perioada cînd acesta se afla în țară și avea preocupări literare în cadrul cercurilor din Sibiu.

Astfel au fost identificate 3 elemente cu preocupări în acest domeniu, fiind luate în lucru, 1 în d.u.i. și 2 în S.I.

..//..

399
407

Din lucrarea acestora nu au rezultat date care să ne permită a trage concluzia că elementele în cauză ar continua legăturile și relațiile cu EMIL HUREZEANU, acestea limitându-se la perioada activității sus-numitului în Sibiu.

În cadrul redacției revistei "Transilvania" activează un număr de 6 redactori și un secretar tehnic de redacție.

Nu ne-au fost semnalate elemente cu preocupări ostile cu intenții de redactare și publicare a unor lucrări cu conținut necorespunzător.

În preocupări se află numitul IVANESCU MIRCEA, redactor, lucrat în d.u.i., fiindu-ne semnalat ca fost mentor în domeniu literar al lui EMIL HUREZEANU. În procesul urmăririi informative s-a stabilit că MIRCEA IVANESCU nu întreține legături cu EMIL HUREZEANU, dezaprobind faptele și activitățile ostile ale acestuia în exterior.

Din materialul informativ obținut cât și ca urmare a contactării sale s-a apreciat că poate fi influențat să ia poziție de ripostă la adresa emisiunilor postului de radio "Europa Liberă" în care se făcea referiri la persoana și activitatea sa de scriitor.

În cooperare cu Direcția I, s-a organizat această acțiune de ripostă la care scriitorul IVANESCU MIRCEA și-a adus o contribuție substanțială, trimițând la data de 20.08. 1985 o scrisoare pe adresa postului de radio menționat.

Reacția a fost că de la acea dată nu au mai apărut în emisiunile postului de radio "Europa Liberă", referiri la activitatea și persoana lui MIRCEA IVANESCU, care pînă atunci era frecvent "eroul" unor astfel de emisiuni.

În prezent, sus-numitul se află în contactul organelor noastre în scopul atragerii la colaborare și protejării sale din punct de vedere contrainformativ.

În mediile și locurile cunoscute cu activitate literară activează o rețea formată din 11 surse, 4 fiind surse în legătura altor compartimente de muncă. Dintre acestea 2 surse au fost recrutate în perioada la care se referă analiza.

400
408

În cadrul redacției "Transilvania" sînt două surse din care una a fost recrutată în anul 1984.

Privind activitatea celor 4 surse din legătura altor compartimente, raportăm că acestea pe lîngă sarcinile lor specifice au și sarcini cu privire la aspectele și fenomenele ce pot apare în mediile și locurile literare pe care le frecventează. Materialele obținute de la aceste surse au fost exploatate la cazurile aflate în lucru ori la luarea unor măsuri de prevenire în sectorul literar.

Din studiul efectuat asupra surselor din acest domeniu de activitate, rezultă că "TOMA", "GEANY" și "RICA" au posibilități pe lîngă elementele din emigrația existentă în S.U.A. ("TOMA"), iar celelalte două surse pe lîngă elemente din emigrația din R.F.G. și în mod deosebit pe lîngă WOLFF AICHELBURG.

Sursele menționate mai sus cît și "VALERIU", "FILIP", "ALEXANDRA", au posibilități interjudețene pe lîngă persoane din domeniul literar care ne vizitează ori tranzitează județul.

Baza de lucru în problemă este formată din 3 d.u.i. deschise, 2 în anul 1984 iar unul în 1985, și 6 elemente în evidența dosarului de problemă, 3 luate în anul 1985 și unul în 1984.

Pe linia măsurilor preventive, în perioada de analiză au fost întreprinse 3 avertizări, una în anul 1984 și 2 în 1985, o dezbatere publică în 1984, 7 informări la organele de partid (4 în 1984 și 3 în 1985), o acțiune de ripostă la adresa postului de radio "Europa Liberă" în cooperare cu Direcția I și Serviciul "D" în anul 1985, 3 avize negative (2 în 1984 și 1 în 1985), 5 prelucrări contrainformative (2 în 1984 și 3 în 1985).

SEFUL SECURITĂȚII JUD.,

Maior

M. Macesanu
MACESANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I/B,

Maior

I. Nechifor
IGNAT NECHIFOR

15 aprilie 1986
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
Către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Documentul conține o raportare cu privire la vizita oficială efectuată de reprezentanții Uniunii Scriitorilor din fosta Yugoslavie, în România. Vizita a avut loc în intervalul 3-4 aprilie 1986.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 398-398v)

C ă t r e ,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

Raportăm că în perioada 3 - 4 aprilie a.c., Asociația Scriitorilor din Sibiu, a primit vizita oficială a unei delegații de scriitori reprezentând conducerea Uniunii Scriitorilor din R.S.F.Jugoslavia.

Delegația a fost alcătuită din ADAM PUSLOJIC, secretar al Asociației Scriitorilor din Serbia și IURE GALIC din Sarajevo, care, cu câteva zile în urmă au semnat la București Protocolul de colaborare dintre Uniunea Scriitorilor din R.S.R. și Uniunea Scriitorilor din R.S.F.Jugoslavia.

Delegația iugoslavă a fost primită la Aeroportul Sibiu de către scriitorii MIRCEA IVANESCU și ION MIRCEA.

În prima zi a vizitei, după cazarea și masa de la Hotelul "Continental" s-a efectuat un tur al orașului, cu vizitarea obiectivelor istorice și turistice. A urmat o vizită la Centrul de librării unde delegația iugoslavă a fost întâmpinată de scriitorul REIMAR ALFRED UNGAR, după care a avut loc o întâlnire de lucru la sediul Asociației scriitorilor sibieni unde au participat din partea română MIRCEA TOMUS, IOAN MIRCEA, TITU POPESCU, MIRCEA IVANESCU și MIRCEA BRAGA.

S-au discutat impresii de călătorie legate de vizitele anterioare reciproce ale scriitorilor iugoslavi în țara noastră, respectiv ale celor români în Jugoslavia.

Dat fiind că IURE GALIC este originar din Sarajevo, au fost invocate aspecte din istoria primului război mondial, momentul declanșării lui, precum și efectul acestuia asupra soartei țărănilor din cuprinsul Imperiului Habsburgic.

Ca fost partizan, IURE GALIC a evocat sacrificiul popoarelor iugoslave în cel de-al doilea război mondial.

S-au discutat apoi probleme privind bunele raporturi de colaborare dintre cele două literaturi și culturi, dintre poporul român și popoarele iugoslave.

În aceeași zi a fost vizitat Muzeul din Rășinari unde au discutat probleme ale artei populare românești cu creatorii populari OMOTA ION și VASILE FRUNZETE.

A doua zi, delegația iugoslavă a vizitat Galeriele de artă Brukenthal și din nou Centrul de librărie, Librăria "Eminescu" și câteva magazine. Au fost însoțiți de MIRCEA IVANESCU și ION MIRCEA.

Vizita delegației de scriitori din R.S.F. Jugoslavia s-a încheiat în 04.04.1986, la ora 14,30 când s-au reîntors la București cu trenul.

În cele două zile cât delegația mai sus menționată a fost la Sibiu nu au avut loc incidente sau probleme deosebite. Membrii delegației nu au pus întrebări de natură tendențioasă, afirmând în legătură cu aglomerațiile din magazinele vizitate că în țara lor nu se pot vedea astfel de lucruri, datorită prețurilor foarte mari ale bunurilor de consum, care determină existența unui număr mic de cumpărători în magazinele din Jugoslavia.

Alte aspecte de interes operativ nu au rezultat.

SEFUL SECURITATII JUD.,

Maior

MACOSANI CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I/B,

Maior IGNAT NECHIFOR

15 iulie 1986
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Nota conține informații referitoare la activitățile culturale desfășurate de minoritatea germană din Transilvania.

ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 381-381v)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU

- S E C U R I T A T E -

373
381
STRICT SECRET

Nr.150/SM/00 74964 / 15.07.1986

ex. nr. 2.

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

Raportăm că din informațiile pe care le deținem, rezultă un interes deosebit al ambasadei R.F.G. acreditată la București, privind activitatea culturală și viața spirituală a naționalității germane din Transilvania.

În repetate rânduri, funcționari ai ambasadei, delegați ai unor instituții de artă din R.F.G. s-au interesat și au pus întrebări reprezentanților culturii sibiene în legătură cu sistemul și principiile de autofinanțare, numărul activităților culturale în rândul populației de naționalitate germană, dotarea și tehnica materială a acestora.

Persoanele din străinătate și reprezentanții ambasadei R.F.G. s-au interesat de posibilitatea efectuării unor donații instituțiilor de cultură din Sibiu.

Astfel, cetățeanul vest-german KNÖFEL HANS membru al unei case de filme din R.F.G., a donat Scolii populare de artă din Sibiu, aparatură video complexă, iar atașatul cultural al R.F.G. în ultima sa vizită la Sibiu din luna mai a.c. a discutat și perfectat posibilitatea donării Teatrului de stat Sibiu, secția germană, a unui microbuz, cu ~~aparatura~~ necesară efectuării unor turnee. De asemenea, astfel de acțiuni sînt preconizate și de directorii muzeelor din R.F.G. (Nürnberg și Gundelsheim), în scopul acordării unor donații instituțiilor similare din Sibiu. Pînă în prezent pe această direcție nu s-a întreprins nimic concret.

Aceste acțiuni sînt comentate pozitiv de către vîrfurile culturii sibiene de naționalitate germană,

acreditându-se ideea că în acest mod, instituțiile de cultură în cauză vor putea să depășească greutățile financiare cu care se confruntă.

SEFUL SECURITĂȚII JUDEȚENE,

Maior

MACESANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I/B,

Maior

IGNAT NECHIFOR

2 ex.
SM/SM

RD: 2755/
09.07.86

7 iulie 1986

Ministerul de Interne

Inspectoratul Județean Sibiu

Notă

*Către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V*

Nota privește desfășurarea cursurilor de vară organizate în cadrul Universității cultural-științifice, ce au avut loc la Sibiu în perioada 4-14 august 1986. Numele importante care apar în document: Gabriel Liiceanu, Andrei Pleșu, Alexandru Paleologu.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 376-377)

Către,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCURESTI

- Direcția I, Serviciul V -

Raportăm că din datele pe care le deținem rezultă că la cursurile de vară ale Universității cultural-științifice ce au loc la Sibiu, în perioada 4-14 august 1986 au fost invitate o serie de personalități cunoscute pe tărîm cultural - științific, pentru a conferenția în fața unui număr de cca.200 de cursanți din țară și Sibiu.

Printre aceștia a fost invitat și GABRIEL LIICEANU, cercetător științific la Institutul de Istoria Artelor din București, participarea acestuia fiind popularizată în presă și programul tipărit cu acest prilej.

La o zi după începerea cursurilor (în 05.08.1986) cînd susnumitul a telefonat pentru a-și anunța sosirea la Sibiu, directorul Casei de Cultură a Sindicatelor, STRATULAT EMIL, i-a comunicat că participarea sa la aceste cursuri nu a fost aprobată și deci nu mai este cazul să se prezinte la Sibiu.

Măsura lustră de organizatori a creat proteste și nemulțumiri în rîndul celorlalți participanți la această acțiune (conferențieri și cursanți).

Astfel, ANDREI PLESU și ALEXANDRU PALEOLOGUL, critici de artă din București, au anunțat că nu vor mai participa la Cursurile universitare, în semn de solidaritate cu GABRIEL LIICEANU, considerînd că măsura întreprinsă de organizatori este un blam la adresa acestuia.

In rîndul cursanților se comentează că neparticiparea lui LIICEANU la această manifestare se datorează faptului că este adept al filozofiei lui C.NOICA, cît și pentru faptul că lucrările sale literare și de specialitate sînt apreciate de postul de radio intitulat "Europa liberă". O parte dintre cursanți și-au exprimat intenția de a solicita restituirea taxei de participare la cursuri.

369 (377)

Raportăm că măsura întreprinsă de organizatori a fost luată tardiv, creindu-se în acest fel reacții și comentarii, pe care unele elemente dușmănoase din țară și străinătate ar putea să le folosească în activitatea lor ostilă desfășurată în domeniul artei-culturii și științei.

În scopul atenuării efectelor acestei măsuri, organele noastre, prin persoane de încredere și rețeaua informativă participantă la cursuri, au lansat știrea că LIICEANU cât și ceilalți conferențieri nu s-au mai prezentat datorită ivirii unor probleme neprevăzute, fapt pentru care au anunțat organizatorii doar în ultima zi neparticiparea lor la această manifestare cultural-științifică.

Totodată au fost adresate invitații altor personalități de prestigiu din domeniul cultural-științific de a conferența în această perioadă la Sibiu, astfel încât activitatea Universității Cultural-științifice să se desfășoare conform programului.

SEFUL SECURITATII
Maior,

Ma. ho. 10/
MACESANU CONSTANTIN

SEF SERVICIU I/B
Maior,

IGNAT NECHIFOR

cpt. Balici

2 ex.
SM/SA

28 august 1986
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Nota se referă la o tabără a artiștilor plastici români, ce a avut loc la Sibiu în perioada 14-31 iulie. Sunt menționați artiști care se aflau sub supravegherea atentă a Securității.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 378-378v)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN SIBIU

- S E C U R I T A T E -

310 (378)
STRICT SECRET

ex.nr. 2

Nr.150/SM/00 75893 / 28.08.1986

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE - BUCUREȘTI

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

DIRECTIA I - Serviciul 5

Raportăm că în perioada 14 -31 iulie a.c. a avut loc la Sibiu o tabără a artiștilor plastici la care au participat conducătorii "Atelierelor 35" din țară, 7 tineri artiști plastici ce s-au pregătit pentru expoexperiment și 15 tineri critici de artă.

Tabăra s-a desfășurat sub patronajul C.C. al U.T.C., avînd în acest sens concursul organelor U.T.C. locale cît și a membrilor filialei artiștilor plastici din Sibiu.

La activitățile organizate în cadrul taberei au participat: ANA LUPAS - secretară a Uniunii artiștilor plastici din R.S.R. și președintă a Filialei U.A.P. din Cluj-Napoca și OCTAV GRIGORESCU - profesor de pictură la Institutul "Nicolae Grigorescu", coordonator al activității din cadrul "Atelierelor 35".

În cadrul acțiunilor desfășurate, participanții au prezentat referate și comunicări de specialitate. Cei 7 artiști invitați au organizat o expoziție de "performanță", prilej cu care artiștii în cauză s-au folosit pentru realizarea creațiilor lor artistice de diferite metode și mijloace tehnice, precum și de unele obiecte și materiale mai puțin utilizabile în executarea unor opere de artă (hîrtie fotografică, stomac de vacă cu intestine, sîrmă, cuie etc.).

Obiectul sau forma artistică pe care artistul dorea să o execute, o lucra în prezența publicului- participant la experiment - fără ca acesta să contribuie în mod direct la realizarea artistică.

..//..

Dintre expozanți, a reținut atenția numitul **ANTIK ALEXANDRU**, artist plastic din Cluj-Napoca, care în scopul realizării creației artistice, pe lângă alte materiale s-a folosit și de corpul său, dezbrăcându-se în fața participanților, încercând să explice (după afirmațiile specialiștilor prezenți) nuditatea artistului în fața publicului.

Raportăm că numitul **ANTIK ALEXANDRU** este în atenția I.J.Cluj unde vom trimite materialul informativ privind activitatea acestuia în cadrul taberei de creație artistică.

Alte aspecte mai deosebite nu au rezultat.

SEFUL SECURITATII JUDETENE,
Maior **MACESANU CONSTANTIN**

1-0/ SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior **IGNAT NECHIFOR**

cpt. Ialies

2 ex.
SM/SM
RD:2835/
26.08.86

**Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu**

Notă

Nota privește incidentele apărute în cadrul Universității cultural științifice, ca urmare a interzicerii lui Gabriel Liiceanu de a mai conferența în cadrul evenimentului. Andrei Pleșu și Alexandru Paleologu, invitați și ei, au fost solidari cu acesta și au refuzat să mai conferențeze.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, f. 380)

372
380

N O T A

Din datele pe care le deținem rezultă că unele deficiențe survenite în organizarea și desfășurarea cursurilor de vară ale Universității cultural-științifice ce au loc la Sibiu în perioada 4-14 august a.c., au generat nemulțumiri și o stare de spirit negativă, pretabilă să afecteze buna desfășurare a acestei activități.

Deși programul manifestării, precum și presa locală au popularizat participarea cercetătorului științific GABRIEL LIICEANU de la Institutul de Artă din București, în ziua de 05.08.1986, când acesta și-a anunțat telefonic sosirea la Sibiu directorul Casei de Cultură a Sindicatelor, STRATULAT EMIL, i-a adus la cunoștință că participarea sa nu a fost aprobată nefiind cazul să se mai prezinte la Sibiu.

Măsura luată de organizatori a creat nemulțumiri și proteste în rândul participanților (cursanți și conferențieri) unii din ei cum este cazul criticilor de artă ANDREI PLESU și ALEXANDRU PALEOLOGUL au anunțat că nu vor mai conferenția, aceasta în semn de solidaritate cu GABRIEL LIICEANU, considerînd un blam la adresa acestuia măsura întreprinsă de organizatori.

În rândul cursanților se comentează că neparticiparea lui LIICEANU la această manifestare se datorează faptului că este adept al filozofiei lui C.NOICA, cit și pentru faptul că lucrările sale literare și de specialitate sînt apreciate de postul de radio intitulat "Europa liberă". O parte dintre cursanți și-au exprimat intenția de a solicita restituirea taxei de participare la cursuri.

Considerăm că măsura întreprinsă de organizatori a fost luată tardiv, creîndu-se în acest fel reacții și comentarii, pe care unele elemente dușmănoase din țară și străinătate ar putea să le folosească în activitatea lor ostilă desfășurată în domeniul artei-culturii și științei.

20 august 1987
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Nota privește desfășurarea Universității Cultural-Științifice, ce a avut loc la Sibiu, în perioada 2-12 august 1987. Sunt prezentate câteva intervenții din cadrul conferințelor, sesizate de sursele Securității. Printre cei vizați, Alexandru Surdu, cercetător științific în cadrul Muzeului Literaturii Române la acea vreme.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 341-344)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN SIBIU
SECURITATE - SERVICIUL I/B
Nr.150/SM/00 6736 / 20.08.1987

341 333
STRICT SECRET

ex. nr. 2.

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

Raportăm că în perioada 2 - 12 august a.c. a avut loc la Sibiu, cursurile de vară, ediția a II-a a Universității Cultural Științifice. Acțiunea s-a desfășurat sub egida Comitetului de Cultură și Educație Socialistă a județului Sibiu, Comisia județeană pentru răspândirea cunoștințelor cultural-științifice, Comitetul județean U.T.C., Casa de Cultură a municipiului Sibiu și Casa de cultură a sindicatelor.

La această sesiune au prezentat prelegeri personalități ale vieții cultural-politice din țară (București, Timișoara) și Sibiu.

La cursuri au participat zilnic circa 80 - 120 de persoane, cu o pregătire intelectuală eterogenă. Din țară au frecventat aceste cursuri un număr de 16 persoane, despre care nu au rezultat probleme de interes operativ, în urma măsurilor informativ-operative întreprinse.

În scopul cunoașterii și prevenirii unor manifestări și acțiuni, ce ar fi putut degenera în infracțiuni de competența organelor de securitate, au fost luate măsuri informativ-operative, în baza planului de măsuri întocmit cu acest prilej.

Astfel, au fost instruite sursele "ALEXANDRA", "VALERIU", "MARINESCU" și "MANOLE" din cadrul problemei cât și sursele "RACOLTEA", "TOMA" și "HORIA" din legătura altor compartimente. Cazarea participanților la aceste cursuri a fost efectuată în camere prevăzute cu mijloace T.O.

Pentru a cunoaște operativ unele aspecte de interes, la teme susținute de conferențiarul ALEXANDRU SURDU

..//..

342-334

și RAZVAN TEODORESCU din București a fost luată măsura participării unui ofițer de securitate necunoscut, cu pregătirea corespunzătoare, dotat cu un minicasetofon pentru înregistrare.

În urma măsurilor întreprinse au rezultat următoarele aspecte:

Cercetătorul științific de la Muzeul literaturii române din București, SURDU ALEXANDRU, fiul lui Alexandru și Elena, născut la 21.02.1938 în Brașov, a prezentat în fața cursanților tema: "Problema raportului dintre sincronism și protocronism în cultura românească, prilej cu care a emis următoarele idei cu conținut interpretabil pe care le redăm mai jos așa cum au fost ele formulate de autor:

- "Exagerările protocroniste s-au manifestat uneori și în domeniul istoriei. Un exemplu în acest sens ar fi susținerea ideii că tracii ar fi fost cel mai vechi popor pe aceste meleaguri. Dacă tracii ar fi fost autohtoni, atunci nu mai erau indo-europeni";

- "Statele aflate sub conducerea lui Burebista și Decebal s-au dezintegrat rapid deoarece erau slabe din punct de vedere organizatoric";

- "Anterior războaielor daco-romane, dacii atacau frecvent granițele imperiului român, deci din partea romanilor nu a fost un război de cucerire ci de întărire a securității acestor granițe";

- "Popoarele migratoare nu au venit pe teritoriul actual al României în dorința de a jefui ci au fost mînate de condițiile economice și pedoclimatice și împinse de alte popoare";

- Analizînd modelul cultural al lui M. Eminescu și Titu Maiorescu, ALEXANDRU SURDU a afirmat: "...aceștia erau niște occidentali în gîndire";

- Referindu-se la situația omului de cultură prin prisma operei "Doctor Faust" a lui Thomas Man, sus-numitul a afirmat: "Diavolul nu s-a adresat unui om de pe stradă ci unui savant, care și-a dedicat viața operei lui. Deci, chiar dacă a existat un asemenea schimb, o asemenea vînzare a sufletului față de o forță străină, acest suflet trebuie să aibă o valoare. ... Cine cumpără munca altora în cultură nu poate să

335
343

reuşească decît să se facă rizibil. Omul de cultură este audiat de oameni de cultură şi munca pe care o face este în slujba culturii, nu este pentru ei însuşi. Este întîmplător dacă unul dintre savanţi ajunge la bătrîneţe să se îmbogăţească, doar foarte puţini. Majoritatea trăiesc modest, majoritatea sînt persecutaţi, majoritatea sînt neînţelegeşi, majoritatea mor în mizerie. Care este răsplata individuală? Noi ne lăudăm, ca întreaga naţiune, cu oameni şi personalităţi de talia lui M. Eminescu. Ce răsplată a avut el pentru aceste eforturi formidabile? Mai contează acum, la 100 de ani de la moartea lui să-i publicăm opera? Au trecut 100 de ani de la moartea lui Eminescu şi încă nu avem opera lui tipărită. Si dacă aveam, ce mai conta pentru el... ?"

Dintre cursanţi, s-a remarcat prin poziţia şi atitudinea pe care a avut-o în timpul prelegerii "Probleme globale ale contemporaneităţii şi necesitatea unei noi ordini internaţionale", numitul BOILA DORU, fiul lui Iosif şi Doina, născut la 17.09.1954 în Sighişoara, arhitect la Centrul de proiectări Sibiu care a adresat în timpul Conferinţei, profesorului MIHAI CHIOREANU, cercetător ştiinţific la Centrul de ştiinţe sociale Sibiu, următoarea întrebare: "In cadrul sistemului internaţional de informatică, care va fi poziţia statelor socialiste în ceea ce priveşte onestitatea datelor furnizate pentru sistem".

Profesorul a formulat un răspuns de natură a mulţumi auditoriul dar nu şi pe cel care a pus întrebarea.

Numitul BOILA DORU este lucrat în evidenţa dosarului de problemă, pe linia planului de măsuri "OCULTA", pentru relaţiile numeroase şi suspecte pe care le are cu diferiţi intelectuali, pe teme filozofice şi ideologice.

Alte întrebări n-au mai fost adresate.

Atît ideile emise de prof. ALEXANDRU SURDU, cît şi intervenţia numitului BOILA DORU nu au creat reacţii cu conţinut necorespunzător în rîndul cursanţilor.

Cu privire la ediţia din acest an a cursurilor Universităţii cultural-ştiinţifice, informaţiile obţinute reflectă o serie de lipsuri organizatorice care au determinat un interes scăzut pentru participare din partea oamenilor de cultură din instituţiile de profil sibiene şi alte localităţi

336
344

din țară.

Principalele deficiențe au constat în alegerea unor teme, care nu au reușit să trezească interesul precum și nerespectarea programului publicat, datorită neprezentării unor conferențieri anunțați.

Alte aspecte de interes nu au mai rezultat.

SEFUL SECURITATII JUDETENE,
Maior *Ioan Păuleș*
MACESANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIILOR I/B,
Maior *Ignat Nechifor*
IGNAT NECHIFOR

2 ex.
SM/SM

RD:3909/
19.08.87

4 noiembrie 1987
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
Către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Nota face referire la demersul unei autoare din Sibiu, prin intermediul căruia se dorea avertizarea autorităților cu privire la eventuale acțiuni de protest dacă în politica culturală nu urmau să se facă schimbări.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 323-324)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -

316 (323)
STRICT SECRET

ex.nr. 2.

Nr.150/SM/00 _____ / ____ .11.1987

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

Raportăm că la data de 31.08.1987 a fost deschis dosar de urmărire informativă asupra numitei SERB VETURIA, fiica lui Crucian și Emilia, născută la 17.09.1936 în Buia, jud. Sibiu, studii Facultatea de istorie și filozofie, instructor în cadrul Casei de cultură a municipiului Sibiu, domiciliată în Sibiu, str. Margaretelor nr.61, membră P.C.R., identificată ca autoare de înscrisuri cu conținut necorespunzător.

În procesul urmăririi informative a rezultat că numita SERB VETURIA a întocmit și trimis conducerii superioare de partid două scrisori în care solicita efectuarea unor schimbări în politica culturală, amenințând "că în cazul nerealizării celor solicitate, asociațiile studențești din București, Iași, Brașov și Sibiu vor trece la acțiuni de protest".

Rețeaua informativă de la locul de muncă cât și mijloacele T.O. de la domiciliu ne-au semnalat faptul că obiectiva avea o permanentă stare de nemulțumire ca urmare a conflictelor profesionale dintre ea și șeful ei, directorul Casei de cultură a municipiului Sibiu.

Acest conflict care avea ca sursă reclamațiile reciproce în ceea ce privește administrarea și autofinanțarea clubului Turnișor, a fost exploatat în sensul efectuării unei percheziții de organele de miliție la domiciliu și la locul de muncă ale obiectivei. În urma percheziției nu au rezultat date de interes pentru soluționarea cazului.

..//..

~~317~~
324

Totodată au fost verificate legăturile și anturajul celei în cauză în scopul stabilirii persoanelor care ar fi putut să o influențeze sau instige la realizarea celor două anonime, dar din datele obținute nu au rezultat astfel de elemente cu preocupări asemănătoare sau de altă natură. Deși are un frate stabilit ilegal în străinătate în urmă cu 7 ani, legăturile cu acesta sînt sporadice și nu de natură dușmănoasă.

Obiectiva are doi fii, dintre care unul este student la facultatea de medicină din Cluj, iar celălalt funcționar la Intreprinderea Metalurgica unde lucrează împreună cu tatăl său, necunoscuți în evidențele de securitate.

Din datele obținute, după anchetarea și cercetarea informativă a rezultat că obiectiva, datorită stării psihice și depresiei nervoase a fost nevoită să se interneze în spital. În prezent urmează un tratament adecvat la domiciliu.

În procesul anchetei informative, obiectiva și-a luat angajamentul să nu mai săvîrșească astfel de fapte, aspectele negative pe care le constată în sectorul ei de activitate să le aducă la cunoștința organelor competente. Astfel, la data de 27.10.1987, numita SERB VETURIA a semnalat organelor noastre unele nereguli în sistemul de autofinanțare al Casei de cultură a municipiului Sibiu, aspecte ce au fost aduse la cunoștința organelor de miliție pentru efectuarea cercetărilor.

Față de cele raportate, rugăm aprobați închiderea D.U.I. "ASOCIATIA", măsura luată asupra obiectivei fiind informarea Comitetului județean de partid Sibiu.

SEFUL SECURITATII JUDETENE,
Lt.col.

MACESANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior IGNAT NECHIFOR

2 ex.
SM/SM
RD:4031/
04.11.87

2 decembrie 1987
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Documentul prezintă o sinteză a activității informativ-operative în problema „Artă-Cultură”. Se pune accentul în mod deosebit pe activitatea din muzee.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 305-309)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -
Nr.150/SM/008568/ 2.12.1987

298 (305)
STRICT SECRET

ex. nr. ___

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

La ordinul dv. nr. 151/CI/D/0074540 din 07.11.1987 cu privire la activitatea de prevenire desfășurată în domeniul muzee-patrimoniu, raportăm următoarele:

În conformitate cu prevederile programului de măsuri, precum și cu ordinele și indicațiile primite din partea conducerii Direcției I și a conducerii Securității județene, activitatea informativ-operativă în acest domeniu a fost orientată în direcția cunoașterii și prevenirii unor evenimente deosebite, sens în care am intensificat în primul rând activitatea de cunoaștere, prin instruirea și dirijarea potențialului informativ în acest sector de activitate, cu sarcini concrete, specifice ce au permis obținerea unor informații valorificate în procesul măsurilor preventive.

Astfel, au fost obținute informații privind deficiențe în sistemul de pază a Complexului Muzeal Sibiu, fiindu-ne semnalat faptul că unii paznici au o conduită și comportare necorespunzătoare. S-a acționat prin organul de miliție pentru retragerea avizului la un număr de 3 paznici care apoi au trebuit să fie înlocuiți cu persoane corespunzătoare.

Au fost obținute informații cu privire la modul necorespunzător de exploatare a sistemului de semnalizare acustică și vizuală contra incendiilor, fapt ce a impus măsuri pe linia organelor de pompieri, persoanele vinovate fiind amendate. Din datele furnizate de sursa "ANA-MARIA" a rezultat că în cadrul bibliotecii muzeului (depozitul de cărți) cât și în sectorul de depozitare a unor valori din domeniul etnografic, au apărut paraziți și ciuperci ce puneau în pericol colecțiile și exponatele depozitate. La intervenția

..//..

299
306

noastră prin semnalarea conducerii Complexului muzeal, au fost luate măsuri urgente de protecție și conservare corespunzătoare a valorilor periclitate.

Informațiile obținute cu privire la evoluția necorespunzătoare a lucrărilor de reconstrucție și modernizare la "Casa Albastră" cât și la noul sediu al Muzeului de Istorie, au fost aduse la cunoștința organelor județene de partid care au întreprins măsuri energice în scopul impulsivării și creșterii ritmului de lucrări la obiectivele menționate, în prezent fiind *realizat* condiții ca spațiile create în acest mod să fie corespunzător exploatate de laboratorul zonal cât și de Muzeul de Istorie.

În baza informațiilor obținute privind existența unor nereguli la Oficiul județean de patrimoniu ce constau în acordarea de autorizații pentru scoaterea din țară a unor *obiecte* de valoare, cât și preluarea a două donații de către muzeu, au fost sesizate organele de miliție care au întreprins verificări, fiind dispuse apoi o serie de măsuri organizatorice urmărindu-se realizarea cu strictețe a legislației în acest domeniu.

Un caz semnificativ este cel al muzeografului AVRAM ALEXANDRU, lucrat în D.U.I. pentru relații suspecte în "HELGA" și manifestări necorespunzătoare. În procesul urmăririi informative s-au obținut informații care relevau preocupările obiectivului de a favoriza diferite persoane pentru scoaterea din țară a unor valori din patrimoniu, cât și evaluarea necorespunzătoare a lucrărilor ce urmau a fi vămuite.

Datele obținute au făcut obiectul unor informații la organele de partid județene care au luat măsuri de atenționarea obiectivului. Măsura luată a determinat pe AVRAM ALEXANDRU să solicite în repetate rânduri schimbarea locului de muncă, renunțând să se mai implice în activitatea directă de evaluare a unor lucrări ori de a mai aviza scoaterea de obiecte din țară.

Baza de lucru pe profil este formată din 3 elemente lucrate în evidența dosarului de problemă S.I. și un element lucrat în D.U.I.

300
307

Cele trei elemente sînt lucrate pentru:

- "BER LEOPOLD", zidar, semnalat cu colportarea stirilor postului de radio "Europa Liberă", în anul 1986 a fost avertizat. În prezent, sus-numitul are depuse actele pentru plecarea definitivă din țară.

- "LAZAR"EUGEN", muzeograf, semnalat cu legături suspecte în rîndul cetățenilor străini, cu biblioteca S.U.A. din București.

- "SASU STELIAN", muzeograf, lucrat în lucru în forma menționată în anul 1987, pentru preocupări pe linia cultului mozaic, precum și legături cu persoane din acest cult.

În cazul celor 3 elemente am obținut date și informații care permit clarificarea situației acestora și descifrarea naturii legăturilor suspecte.

În anul 1987 a fost închis D.U.I. "AVARUE", lucrat pentru legături suspecte cu "HELGA" și preocupări de scoatere ilegală a unor obiecte de valoare din patrimoniu, în cazul persoanelor cu pașaport de plecare definitivă din țară.

A fost luată măsura informării organului de partid județean, care l-a atenționat, obiectivul în prezent renunțînd să se mai implice în realizarea unor activități de evaluare sau de apreciere a unor bunuri ce urmează să fie scoase din țară.

A fost luat în lucru în D.U.I. obiectivul "BUCUR" de 37 ani, muzeograf, membru P.C.R., care ne-a fost semnalat cu manifestări dușmănoase la adresa conducerii de partid și de stat. Preconizăm documentarea activității acestui element și informarea organelor de partid județene.

Complexul muzeal Sibiu este compus din 7 secții istorie, galeria de artă, etnografie, Muzeul Tehnicii Populare, naturale, Oficiul pentru patrimoniu, laboratorul zonal, locurile și mediile din acest domeniu fiind acoperite cu o rețea informativă formată din 12 surse în evidența problemei și 7 surse în legătura altor compartimente de muncă care au furnizat materiale ce au fost exploatate la problemă.

Structura rețelei informative din acest domeniu de activitate se prezintă astfel: 2 informatori, 2 colaboratori (P.S.), 1 rezident, și 7 surse cu aprobare. Din aceștia, 10 sînt cu studii superioare, iar 2 cu studii medii. În anul 1987 au fost recrutate 2 surse.

Pentru acoperirea completă a mediilor și locurilor se impune recrutarea a 2 surse la Muzeul de naturale unde nu avem rețea informativă, sarcinile din acest obiectiv fiind realizate pînă în prezent cu celelalte surse cu posibilități în problemă. Recrutările vor fi efectuate în primul semestru al anului 1988.

În anul 1987 au fost efectuate 5 informări la organul de partid județean, privind existența unor aspecte ce repercutau negativ asupra activității instituțiilor muzeale, măsurile întreprinse asigurînd înlăturarea cauzelor care au dus la stările negative semnalate. În 11 cazuri a fost informată conducerea Complexului muzeal și cea a Comitetului de cultură și educație socialistă.

Au fost sesizate organele de miliție în 6 cazuri privind nerespectarea unor prevederi legale în aplicarea legislației din domeniul patrimoniului, cît și fapte de natură infracțională, a 2 elemente ^{fiind sesizate} cu gestionarea și gospodărirea unor materiale și lucruri. De asemenea în baza sesizărilor noastre au fost îndepărtate din sistemul de pază 3 persoane care prin comportarea și atitudinea lor nu prezentau garanții în realizarea consemnului de pază.

Au mai fost efectuate 7 atenționări, 2 influențări pozitive și 3 prelucrări contrainformative individuale.

În scopul îmbunătățirii controlului informativ preventiv în acest domeniu ne propunem realizarea următoarelor măsuri:

- instruirea și dirijarea surselor în direcția stabilirii cetățenilor străini care (în număr tot mai mare vizitează unitățile Complexului muzeal) se manifestă ori fac afirmații tendențioase la adresa trecutului istoric al popoului nostru;

309

- identificarea surselor și a persoanelor de sprijin cu posibilități în efectuarea acțiunilor de influențare pozitivă a cetățenilor străini, vizitatori, folosirea acestor surse și persoane oficiale în acțiunile protocolare cu participarea unor cetățeni străini;

- se va acționa mai eficient în cooperarea cu organul de miliție în direcția realizării sarcinilor privind apărarea valorilor din patrimoniul național cultural.

SEFUL SECURITATII JUDETENE,
Lt.col. *Col. Macesanu*
MACESANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior *Ignat*
IGNAT NECHIFOR

2 ex.
SM/SM
RD:4158/

4 decembrie 1987
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Adresă și Raport
către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Documentele fac referire la cazul „Asociația”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 310-313)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -
Nr.150%SM/00 9119 / 4.12.1987

303 (310)
STRICT SECRET
ex.nr.2

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

Inaintăm alăturat D.U.I. "ASOCIATIA" cu propunerea
de închidere a acestuia ca urmare a finalizării cazului prin
informarea organelor județene de partid.

SEFUL SECURITATII JUDETEANE,
Lt.col. *Macesanu*
MACESANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I.A.B.,
Major *Ignat*
IGNAT NECHIFOR

2 ex.
SM/SM
RD:5166/

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -

209 (311)
STRICT SECRET

ex.nr. 2

Nr. 150/SM/00 _____ / ____ .12.1987

R A P O R T
=====

- privind propunerea de închidere
a D.U.I. "ASOCIATIA".

La data de 31.08.1987 a fost deschis dosar de urmărire informativă asupra numitei SERB VETURIA, fiica lui Crucian și Emilia, născută la 17.09.1936 în Buia, jud. Sibiu, studii Facultatea de istorie și filozofie, instructor în cadrul Casei de cultură a municipiului Sibiu, domiciliată în Sibiu, str. Margaretelor nr. 61, membră P.C.R., identificată ca autoare de înscrisuri cu conținut necorespunzător.

În procesul urmăririi informative a rezultat că numita SERB VETURIA a întocmit și trimis conducerii superioare de partid două scrisori în care solicita efectuarea unor schimbări în politica culturală, amenințând "că în cazul ne-realizării celor solicitate, asociațiile studentești din București, Iași, Brașov și Sibiu vor trece la acțiuni de protest".

Rețeaua informativă de la locul de muncă cât și mijloacele T.O. de la domiciliu ne-au semnalat faptul că obiectiva avea o permanentă stare de nemulțumire ca urmare a conflictelor profesionale dintre ea și șeful ei, directorul Casei de cultură a municipiului Sibiu.

Acest conflict care avea ca sursă reclamațiile reciproce în ceea ce privește administrarea și autofinanțarea clubului Turnișor, a fost exploatat de organele noastre prin efectuarea unei percheziții de organele de miliție la domiciliu și la locul de muncă ale obiectivei. În urma perchezi-

305 312

ției nu au rezultat date de interes care să fi permis soluționarea cazului sub acoperirea organelor de miliție.

Au fost verificate legăturile și anturajul celei în cauză în scopul stabilirii persoanelor care ar fi putut să o influențeze sau instige la realizarea celor două anonime, dar din datele obținute nu au rezultat astfel de elemente cu preocupări asemănătoare sau de altă natură. Deși are un frate stabilit ilegal în străinătate în urmă cu 7 ani, legăturile cu acesta sînt sporadice și nu de natură dușmănoasă.

Obiectiva are doi fii, dintre care unul este student la Facultatea de medicină din Cluj, iar celălalt funcționar la Intreprinderea Metalurgica unde lucrează împreună cu tatăl său, necunoscuți în evidențele de securitate.

Deoarece cele două trimiteri sînt expediate în numele Asociației Studenților Comuniști din mai multe orașe, printre care și Clujul, centru universitar unde se află și unul din fiii obiectivei, s-a solicitat identificarea și investigarea activității acestuia, pentru a stabili dacă este cunoscut cu probleme pe linia organelor de securitate.

În procesul anchetării și cercetării informative, s-au obținut date din care rezultă că obiectiva, ca urmare a alterării relațiilor dintre ea și șeful ei, directorul Casei de cultură, datorită reclamațiilor reciproce, a ajuns într-o stare nervoasă accentuată. Într-un astfel de moment tensional a redactat și expediat cele două înregistrări, obiectiva sperînd că în acest mod va reuși înlăturarea și schimbarea șefului ei direct.

Amenințarea din finalul celor două scrisori, modul de abordare a problemelor cît și faptul că s-a adresat în numele Asociației Studenților Comuniști au creat impresia obiectivei că vor sensibiliza organele la care se adresa, astfel încît toate acestea să conducă la schimbarea din funcție a directorului casei de cultură.

Cu prilejul anchetei informative, obiectiva a recunoscut fapta pe care a săvîrșit-o, precizînd că prin

306
313

acest mod de acțiune nu a reușit să-și rezolve problemele personale, aspect de care și-a dat seama imediat după expedierea scrisorilor. A regretat fapta comisă, angajându-se ca pe viitor să nu mai săvârșească acțiuni de competența organelor de securitate, problemele personale, nemulțumirile, precum și aspectele negative din sectorul de activitate să le aducă la cunoștința factorilor competenți pentru rezolvarea lor.

După informarea organelor de partid județene, obiectiva a fost urmărită în continuare pentru stabilirea reacției.

Din datele obținute a rezultat că cea în cauză, datorită stării depresive acumulate, s-a internat în spital pentru tratament.

Raportăm că în urma măsurilor de securitate întreprinse pentru verificarea reacției celei în cauză, nu au rezultat date care să pună în evidență că obiectiva ar desfășura activități de competența organelor de securitate, ori să comenteze de pe poziții ostile fapta săvârșită.

Față de cele raportate rugăm aprobați închiderea D.U.I. "ASOCIATIA" prin informarea organelor de partid județene.

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior IGNAT NECHIFOR

Cpt. SCHIOPONIE MIRCEA

2 ex.
SM/SM
RD:4165/

10 februarie 1988
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă de măsuri

**Privind măsurile ce vor fi întreprinse în scopul
prevenirii și contracarării preocupărilor ostile ale
conducerii revistei “AGORA”.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 301-302)

MINISTERUL DE INTERNE

INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU

- S E C U R I T A T E -

Nr.150/SM/00 _____ / 10.02.1988

301
STRICT SECRET

ex. unic

294

A P R O B,

SEFUL SECURITĂȚII JUDEȚENE,

Lt.col.

Macesanu
MACESANU CONSTANTIN

NOTA DE MASURI
=====

privind măsurile ce vor fi întreprinse în scopul prevenirii și contracarării preocupărilor ostile ale conducerii revistei "AGORA".

1. Instruirea potențialului informativ din problema "artă-cultură" pentru depistarea elementelor cu preocupări scriitoricești, nemulțumite de realizările personale, de modul cum sînt apreciate, cu vădite pretenții în acest domeniu. Depistarea celor cu intenții de a trimite în exterior materiale, lucrări ce nu au fost tipărite în țară datorită conținutului, cunoscuți cu legături suspecte în exterior.

In acest sens vor fi dirijate sursele "FILIP", "ANAMARIA", "GABRIELA" și "VALERIU".

Pentru realizarea aceluiași măsuri, se va coopera cu Grupa 0544, Compartimentul 0110, care au posibilități în acest domeniu.

Termen: 20.02.1988

Răspunde: cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA

2. Se va acorda o atenție deosebită, cenaclurilor literare din municipiu și județ în scopul depistării elementelor

..//..

pretabile a trimite în exterior materiale cu conținut necorespunzător, a celor care au preocupări de a redacta astfel de materiale.

În acest scop, pe lângă sursele existente în aceste medii vor mai fi recrutate: o sursă cu aprobare și o persoană de sprijin.

Termen: 30.03.1988

Răspunde: cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA

3. Vor fi întreprinse măsuri de îmbunătățire a cooperării și conlucrării cu factorii de conducere din cadrul redacției revistei "Transilvania", în scopul semnalării la timp de către aceștia, a elementelor ce s-au adresat cu lucrări redacției pentru publicare și au fost respinse din diferite motive.

Termen: permanent

Răspunde: cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA

4. Persoanele din sistemul de cultură, în special, cei cunoscuți cu preocupări literare ce se vor deplasa în străinătate, vor fi prelucrați contrainformativ, iar la întoarcere contactați pentru exploatarea lor informativă.

Aceștia vor fi verificați atât la plecare dar mai ales la întoarcere pentru a cunoaște dacă au introdus materiale și literatură cu conținut ostil.

Termen: permanent

Răspunde: cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA

5. Se va lua legătura cu Serviciul "S" în scopul documentării acestora cu problemele ce au apărut privind activitatea ostilă a conducerii revistei "AGORA".

Prin acțiunile specifice activității serviciului se vor întreprinde măsuri de cunoaștere a acelor elemente cu preocupări literare care intenționează să trimită în exterior, pe calea poștei, diferite materiale cu conținut necorespunzător.

Termen: 15.02.1988

Răspunde: cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA

6. Identificarea legăturilor, rudelor și relațiilor elementelor menționate în nota Direcției I, ce-și desfășoară activitatea pe raza noastră de activitate.

Cunoașterea preocupărilor prezente, dacă întrețin legături cu elementele ostile din exterior. In această direcție se va coopera cu Grupa 0544.

Termen: 15.03.1988

Răspunde: cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA

Prezenta notă de măsuri va fi completată în funcție de evoluția situației informativ-operative și de indicațiile și ordinele ce le vom primi de la Direcția I.

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Maior *[Signature]*
IGNAT NECHIFOR

Cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA
[Signature]

ex. unic
SM/SM
RD:202/
10.02.88

20 aprilie 1988
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă
Către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I

Nota informativă abordează interviul dat de scriitorul Titus Popovici criticului de teatru Valentin Silvestru, interviu apărut în România Literară la 24 martie 1988.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 298-299v)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -
Nr. 150/SM/00/12906.20.04.1988

STRICT SECRET
Exemplar nr 2

291 (298)

Către,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I BUCURESTI

Înaintăm elăturat o notă furnizată de surse ANA-MARIA
cu privire la reacția produsă în mediul literar artistic, de
apariția în revista "România literară" din 24.03.1988 a intervi-
ului acordat de scriitorul TITUS POPOVICI criticului de teatru
VALENTIN SILVESTRU.

SEFUL SECURITATII JUDETENE,
Locot.col. Col. *Macesanu*
MACESANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I/B
Meior *Ignat*
IGNAT NECHIFOR

Ex.2 SM/BM
Rd. 236/88

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN SIBIU
- S E C U R I T Ă T E -

STRICT SECRET
Exemplar Nr.

Primit cpt. SCHIOPOAIE MIRCEA
SURSA : ANA-MARIA
Nr. 0015/9.04.1988

292 (299)

N O T A (copie)
=====

Sursa relatează următoarele :

În revista "România literară" nr.13, joi 24 martie 1988 a apărut un interviu al lui Valentin Silvestru cu Titus Popovici, care având drept punct de plecare teatrul politic, satiric, istoric ... reușește să atingă puncte foarte discutate în epocile politice : trecut istoric, arte nouă, angajare, propagandă, problemele puterii, mobilizare culturală, cenzură cu toate repercusiunile ei moștenite de la "defunctul (în teorie) realism socialist", atitudinea creatorului în fața istoriei, implicarea lui, eficiența morală; atitudinea lui Titus Popovici este una din frumoasa conștiință profesională, de curaj asumat, de înalt patriotism, lucruri apreciate de scriitorii Mircea Ivănescu și chiar Vasile Avram (scriitori de certă extremă). Chiar scriitorii tineri (V.Munteșu, D.Chioșaru) au fost impresionați de mărturisirile lui Titus Popovici, scepticismul lor spărînd doar în ceea ce privește personalitatea lui Titus Popovici, toate acele povești vînătorești din America, care l-au pus într-o lumină nefavorabilă față de tineri, cuvintele lui avînd însă un mare ecou.

9 aprilie 1988, Sibiu

ss. ANA MARIA

- N.O. -Mircea Ivănescu redactor la revista "TRANSILVANIA", membru P.C.R., necunoscut cu probleme pe linie de securitate. Se află în [REDACTED]
- Vasile Avram - redactor la revista "TRANSILVANIA", membru P.C.R., necunoscut cu probleme pe linie de securitate ;
 - Vladimir Munteșu - profesor, scriitor din generația tînă, recunoscut în cercurile literare sibiene pentru calitățile sale pe această linie, membru P.C.R., necunoscut în evidențe ;

- Dumitru Chioaru - profesor, scriitor din generația tînăra, consacrat pe plan literar, apreciat și considerat ca fiind printre tinerii de perspectivă în domeniul literar. Este lucrat în D.U.I., fiind cunoscut din anii studenției cu unele preocupări literare cu conținut necorespunzător, ce ulterior nu au mai spărut în concepția sa literară. Se află în atenție și preocupări pentru influențare pozitivă și eventuală stragere la colaborare.
- Aspectul prezintă interes. Propun e fi raportat la Direcția I.

Căpitan

SCHIOPOAIE MIRCEA

Nota se dactilografiază și se trimite la Direcția I.

Meior

IGNAT NECHIFOR

19 noiembrie 1988
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Notă

Notă informativă cu privire la activitatea Anei Blandiana. Sursa, aflată în contact cu scriitoarea, relatează faptul că aceasta era profund marcată de măsurile întreprinse recent împotriva ei (suspendarea dreptului de publicare, retragerea cărților din librării, etc)

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 286-287v)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -
Nr.150/SM/oo 17066/19.XI.1988

(286) 280
STRICT SECRET
Exemplar nr 2

Către,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I

Insintăm elăturet o notă informativă cu privire la poeta
ANA BLANDIANA.

Reportăm că surse care ne-a furnizat materialul se află
in relații apropiate cu sus-numita și se bucură de încrederea
acesteia.

In procesul muncii informative, surse ne-a furnizat infor-
mații de valoare ce s-au verificat și prin alte mijloace, fiind
ateștă și loială organelor de securitate.-

SEFUL SECURITATII JUDETENE
Locot.col. *Macleanu*
MACLEANU CONSTANTIN

SEFUL SERVICIULUI I/B
Locot.col. *Ignat*
IGNAT NECHIFOR

17 B.
Anul 1908
Ano Anu
Ar. DORS
15. 11 1888.

Nota

Juno relatează următoarele:
după o vizită la Amc Blondiano, foarte marcată
de umorile contice, (i-a retras dreptul de a
publica, i-a dat topit contile din editura, i-a topit
o carte o unei poete maghiare (cau iubea foarte
mult Romoia) pe care o prefăcra, i-au fost epurate
contile din bibliotecă), foarte descurajate de
regimul la care este supus (au rititat o doi
toneu, care sub pretext ca i-au renouat n semer
de rec. 10 au la o neunta, i-au zovestit doar
pe numai deosebi
scrit de sepa n modu n Romoia.) ii telefonară
o leme foarte gestito (de la ticuati, redactori
de gesturi straine, la "ayo tpe" detidanti autoritari.
Toti se apteapta ca ea iă ea o pozitie.

Amc Blondiano, care consideră că nu autentice
creator nu poate lucra, nu poate face decât
n tanc leu, n-o retrai ntr-o uzura totală. Ar
veo 10 calatoroarea, să facă neitaleni de poezie
peritate pozitilitateo unei tei de poezie pe
care iă o face la Tibiu, la leureu Poubenthal)
n fond iă-ni rela autoritateo normală.

Leite gestur eo este foarte mare, deoarece este
primul nume mare dintr-oanemi de cultura
care n afle n decaate n tucate. n moroabia n tucate

N.O. Am. Starebicea de oficio nu obtine D.I. inel prelungit
Sa fie marcat materialul. Insa nu o putet sa scrie
in acest caz, cum ar putea fi dirijate raporturile de cel
ce se vede D.I.

ca 18/14.

In adura cu care maritim copia scrii si
prezinta alor posibilitatile de care dispune surse
in gradul de localitate dezvoltata in colobore
pentru ca sursele sa pota genera oportunitatea
cuzarii si sa anume sa in

lipa suri s
la ca 18/14

13 septembrie 1989
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu

Raport
către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I, Serviciul V

Raportul conține informații cu privire la vizita efectuată de Passel Horst Helge, cetățean vest-german. Originar din Timișoara, cercetătorul venise în Sibiu pentru a lucra la studiul pe care îl avea în lucru, privind activitatea teatrală a etnicilor germani.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 276-277)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN SIBIU
- S E C U R I T A T E -
Nr.150/SM/00 36277 / 13.09.1989

270
276
STRICT SECRET
ex. nr. 2

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I - Serviciul 5

Raportăm că în seara zilei de 05.09.1989 a sosit la Sibiu, cetățeanul vest-german FASSEL HORST HELGE, născut la 15.08.1942 în Timișoara.

În dimineața zilei de 6 septembrie a.c. s-a prezentat la Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă al județului Sibiu unde era așteptat, existînd în acest sens, aprobarea Consiliului Culturii. A vizitat apoi Teatrul de Stat și biblioteca Complexului Muzeal Județean unde a luat legătura cu factorii de conducere din aceste instituții.

La ora 16,07, în aceeași zi, a părăsit municipiul Sibiu, deplasîndu-se cu trenul cursă de persoane spre Craiova.

Din măsurile informativ-operative complexe întreprinse pentru cunoașterea activității străinului au rezultat următoarele:

Este cercetător la Institutul pentru cercetări istorice și de artă a șvabilor dunăreni din Tübingen, despre care a afirmat că este subvenționat de guvernul vest-german.

Originar din Timișoara, a urmat filologia la Cluj-Napoca și a lucrat la Iași. A plecat de circa 8 ani din România și este căsătorit, soția fiind de naționalitate română.

În discuțiile purtate a relatat că lucrează la un studiu despre activitatea trupelor de actori și a teatrului german în zonele locuite de populație germană, motiv pentru care a dorit să vină la Sibiu, în scopul de a stabili în ce măsură ar putea găsi documentația necesară. Intenționează ca

..//..

277
277

după obținerea aprobărilor necesare să revină la Sibiu în anul 1990 pentru studierea documentelor.

A mai menționat că institutul la care lucrează va organiza în anul viitor în R.F.Germania un simpozion pe teme culturale, preconizându-se invitarea și a unui cercetător din Sibiu, acțiunea vizînd îmbunătățirea și diversificarea relațiilor institutului cu oameni de cultură și artă din această zonă.

Concomitent cu acțiunile întreprinse pentru cunoașterea activității cetățeanului străin, s-au luat măsuri de influențare pozitivă a acestuia prin factorii de cultură cu care a luat legătura.

Raportăm că pe timpul șederii la Sibiu, FASSEL HORST a avut un comportament normal și nu a realizat contacte neoficiale în rîndul autohtonilor.

SEFUL SECURITATII,
Lt.col.

o. METRISOR THEODOR
Mr. [Signature]

SEFUL SERVICIULUI I/B,
Lt.col.

[Signature]
IGNAT NECHIFOR

21 septembrie 1989
Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu
Serviciul I/B

Telegramă
către Ministerul de Interne, Departamentul
Securității Statului, Direcția I

Textul face referire la publicarea în revista „Transilvania” a unei poezii scrise de Chifu Gabriel, redactor la revista „Ramuri” din Craiova. Poemul cu titlul „Elegie pentru o farmacistă” a fost interpretat de ofițeri ca fiind în dezacord cu cerințele oficiale, astfel că responsabilii care au omis cenzurarea au primit sancțiuni.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 273-273v)

Nr.150/SM/0036508 din 21.09.1989

T E L E G R A M A

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
- D I R E C T I A I -

La ordinul dv. telefonic din 21.09.1989 privind poezia "Elegie pentru o farmacistă" a poetului CHIFU GABRIEL, publicată în numărul 7 al revistei "Transilvania", raportăm următoarele:

Poezia a fost trimisă redacției de autorul ei împreună cu alte creații poetice ale acestuia pentru a fi publicate în unul din numerele revistei "Transilvania". Astfel de manuscrise sosesc zilnic la redacție din toată țara, selecția acestora realizându-se de redactorii șefi de rubrică.

În acest caz, poeziile numitului CHIFU GABRIEL, redactor la revista "Ramuri" din Craiova, autor al unor volume de poezie, au fost selecționate și propuse pentru publicare în numărul 7 al revistei de poetul ION MIRCEA, redactor la revista "Transilvania", șeful rubricii poezie, teatru, proză.

Raportăm că ION MIRCEA nu este cunoscut cu probleme de securitate. Este membru P.C.R.

Numărul 7 al revistei "Transilvania" a fost realizat astfel: După selecționarea materialelor de către șefii de rubrici (redactori ai revistei) acestea au fost supuse discuției și analizei în cadrul colectivului de redacție în prezența redactorului șef TOMUS MIRCEA.

S-a întocmit manuscrisul care a fost trimis la Poligrafia Sibiu în scopul tipăririi pentru corectură. În această formă, 4 exemplare au fost date redacției care a trimis: un exemplar la Consiliul Culturii, un exemplar la Secția propagandă a Comitetului Județean Sibiu al P.C.R., un exemplar la Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Sibiu și un exemplar a rămas redacției pe care s-au efectuat corecturile necesare tipăririi revistei.

Manuscrisul cu corecturile și observațiile primite din partea organelor menționate a primit aprobarea de tipar și este trimis la Poligrafie pentru tipărire în serie.

Raportăm că semnătura pentru bun de tipar este dată de redactorul șef și redactorul de număr, în acest caz TOMUS MIRCEA redactor șef și MIRCEA IVANESCU - redactor, ambii necunoscuți cu probleme de securitate. Sînt membri P.C.R. cu activitate îndelungată în domeniul publicisticii.

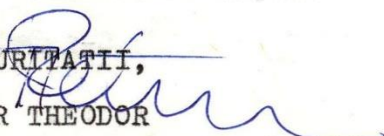
Asupra conținutului poeziilor lui CHIFU GABRIEL nici unul din cele 3 organe ce au avizat apariția revistei nu a avut obiecțiuni.

Pentru elucidarea completă a cauzelor și împrejurărilor ce au favorizat apariția poeziei s-au stabilit măsuri complexe de cunoaștere și control asupra celor cu responsabilități în editarea numărului 7 al revistei "Transilvania".

Personalul redacției revistei este format din 8 cadre, membri de partid, necunoscuți în evidențele M.I., din care două sînt surse ale organelor noastre. Nici una din cele două surse nu au sesizat conținutul necorespunzător al poeziei, astfel că nu au fost obținute informații cu relevanță preventivă.

Analizînd situația operativă în caz a rezultat că lipsa de informații s-a datorat neinstruirii corespunzătoare a surselor de care se face răspunzător opt. SCHIOPOAIE MIRCEA, ofițer specialist III în cadrul Serviciului I/B, care asigură contrainformativ problema "artă-cultură".

Avînd în vedere rezultatele bune obținute pînă în prezent de ofițer, s-a hotărît pedepsirea lui cu mustrare scrisă, cazul urmînd a fi prelucrat în scop preventiv cu toți ofițerii serviciilor de informații interne din inspectorat.

SEFUL SECURITĂȚII,
Lt.col.
PETRISOR THEODOR

1989

Ministerul de Interne

Inspectoratul Județean Sibiu

Notă

Documentul se referă la o stare de spirit necorespunzătoare în cadrul Bibliotecii “Astra” din municipiul Sibiu. Ca urmare a unui incident extraconjugal, directorul instituției a fost demis, iar de aici a început tevatura legată de instalarea unei noi conduceri.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 530-530v)

522
520

N O T A
=====

Din datele pe care le deținem rezultă că în cadrul bibliotecii "Astra" există o stare de spirit necorespunzătoare, ca urmare a acumulării unor fenomene și aspecte ce au culminat cu fapta directorului acestei instituții culturale HOLHOS IOAN, ce a fost găsit în biroul său dezbrăcat complet, împreună cu numita PACURAR DOINA, bibliotecară la [redacted] an-
t [redacted] pă
intervenția colegilor pentru a-i trezi.

Cazul este cunoscut de Comitetul de Cultură și Educație Socialistă care a efectuat o anchetă în acest sens.

Cu toate că noua conducere numită provizoriu încearcă să reorganizeze activitatea în cadrul bibliotecii, rezultatele nu vor fi cele scontate atâta timp cât colectivul este divizat și fracționat în funcție de interesele personale ale unor "lideri" (AVRAM FELICIA, SALAJAN ANA, LUNGU CORNEL) sau în funcție de interesele sentimentale ale altora "MORINDAU DOREL, GILEA MARIA, COTU AUREL, ANGHEL VICTORIA, DUNAREAN ELENA, AVRAM MIRCEA) etc.

Colectivul bibliotecii comentează nefavorabil existența unor astfel de relații și legături care dăunează activității instituției.

De asemenea este comentat și faptul că la Cabana "Oțetea" (Fîntînele) sînt organizate diferite întruniri și reuniuni care degenerază în petreceri și chefuri cum a fost și cazul reuniunii ce a avut loc cu prilejul simpozionului "Relații culturale între județele Vîlcea și Sibiu", ocazie cu care participanții au dat dovadă de imoralitate și o comportare nedemnă ce nu cadrează cu calitatea de activist cultural.

Inexistența unui statut și regim de funcționare adecvat care să fie respectat întocmai, pot permite și pe

viitor folosirea acestei cabane din fondul "Oțetea"
într-un mod necorespunzător, față de motivul pentru
care a fost creată și donată bibliotecii "Astra" de
istoricul A. Oțetea.

**Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu**

***Notă (raport)
privind inaugurarea lui Gheorghe Lazăr***

Documentul conține o sinteză privind evenimentul comemorativ de inaugurare a bustului lui Gheorghe Lazăr. De remarcat secțiunea dedicată „comentariilor tendențioase”, culese cu ajutorul informatorilor.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 531-531v)

~~518~~
531

N O T A

- privind inagurarea lui GHEORGHE LAZAR.

- Participare: tovarăși din conducerea de partid a județului și municipiului Sibiu;
- activiști culturali;
- directori ai unor instituții de cultură și artă;
- autorul lucrării - AFTEMIE RADU - sculptor.

- Inagurare:
 - s-a comentat faptul că inagurarea nu s-a realizat conform tradiției, cu pamblică și prin dezvelirea statuii;
 - se putea amîna această inagurare, pentru a nu coincide cu mitingul de la Timișoara, în acest caz putîndu-se realiza o manifestație mai amplă.

- Construcție:
 - nu a fost placată cu granit, după cum era prevăzut în proiect. Ultima parte a statuii este făcută în grabă, apărînd unele nepotriviri în ceea ce privește proporționalitatea statuii (comentîndu-se faptul că sculptorul a fost mai mult preocupat de proiectul pe care-l realizează la canal. Nu are înscris numele pe soclu, străinii putînd crede că este o statuie ce aparține bisericii catolice.

- Comentarii tendențioase:
 - a fost nevoie de 1700 ani pentru implantarea unui român în Piața Republicii. Singura statuie existentă pînă acum cîțiva ani în această piață, fiind a lui NEPOMUC, statuie ce nu reprezenta nimic pentru Sibiu (dir.bibliotecii "Astra").

- **opozitie** din partea unor vîrfuri ale intelectua-
lității germane, privind realizarea acestei statui
și așezarea ei în Piața Republicii (LUNGU CORNEL,
muzeograf).
- **comparații cu statuia lui TEUTSCH** privind construcția
acesteia, materialul din care sînt executate cele
două statui;
- **trebuie introdus în conștiința sibienilor** că statuia
lui GHEORGHE LAZAR este o realitate, mergîndu-se pînă
la organizarea festivităților pionerești în perimetrul
statuiei (DOLTU MARCEL);
- **se comentează faptul** că statuia a fost implantată
intenționat - ostentativ cu spatele la biserica catolică.
- **Sibiul merita mai mult**, această statuie a apărut tîrziu.
- **Este necesar să se continue** cu sistematizarea pieții
Republicii †
- **este necesar asigurarea statuiei** - deoarece pot apare
surprize (făcîndu-se trimitere la alte monumente de artă
din Sibiu, care după inaugurare au fost deteriorate).
(SEPTILICI GHEORGHE).

ooo

**Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sibiu**

Notă (raport)

**Nota privește starea de spirit din Centrul de
librării și difuzare a cărții din Sibiu.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8690, vol. 1, ff. 540-540v)

527
540

N O T A
=====

Din datele pe care le deținem rezultă că în cadrul Centru-
lui de librării și difuzare a cărții Sibiu, există o stare de
spirit necorespunzătoare, aceasta datorându-se următoarelor mo-
tive:

- Existența în stoc și depozitele acestei instituții a
unui număr mare de volume care se depreciază datorită depozitării
necorespunzătoare. Aceste stocuri s-au creat ca urmare a achizi-
ționării unor volume în tiraj foarte mare de ordinul miilor care
nu sînt solicitate de cumpărători.

Stocurile create reprezintă valori însemnate din punct
de vedere financiar pentru care se plătesc din an în an dobînzii
tot mai mari, acest lucru creînd probleme financiare instituției.
Aspectul semnalat mai sus se datorează directorului instituției
UNGAR RBIMAR care efectuează comenzile de carte la edituri, nu
după necesarul și solicitările existente ci după natura relației
între cel în cauză și directorul editurii respective.

Se comentează negativ faptul că sus-numitul ar primi unele
avantaje de ordin material (bani, prioritate și plată integrală
pentru unele lucrări publicate în revistele editurilor în cauză.

Exemplificăm mai jos cu cîteva din edițiile și cărțile
care sînt stocate fără a putea fi valorificate:

- Editura Medicală - D.Pop - Sistem arterial,
680 buc. x 107 lei/buc.;
- Editura Meridiane - Pictura murală din Nordul Moldovei,
580 buc. x 320 lei/buc.;
- Editura Muzicală - Chopin - Muzica unei vieți,
15.373 buc. x 36 lei/buc.;
- Editura Dacia - M.Braga - Istoria literaturii ca
pretext, 2.638 buc x 9,75 lei/buc.;
- Editura Dacia - I.Witsstoc - Ceas Lunar, 3.804 x 15,50.
...//...

Acestea sînt doar cîteva din titlurile și lucrările comandate în cantități mult mai mari decît necesarul stabilit inițial.

Un alt aspect comentat negativ și care creează o stare necorespunzătoare este și faptul că tov. UNGAR REIMAR încadrează în instituție persoane de naționalitate germană cu cerere de plecare definitivă din țară. Pentru realizarea acestor angajări sînt făcute schimbări și rocade cu alți angajați, pentru ca cei doriți de director să ajungă în funcțiile respective, fapt ce creează o fluctuație mare de personal.

Totodată se observă o favorizare a persoanelor de naționalitate germană încadrate la C.L.D.C. (la acordarea primelor, a concediilor, învoirilor etc.), acordînd chiar concedii fără plată pentru examenul de admitere la facultăți unor persoane cunoscute cu cerere de plecare definitivă din țară.

De asemenea este de notorietate publică faptul că sus-numitul vine frecvent în stare de ebrietate la serviciu, fiind situații, cînd datorită consumului de băuturi alcoolice intră în comă alcoolică, motiv pentru care lipsește 2-3 zile de la serviciu fără a se cunoaște nimic despre situația sa în aceste perioade.

Aceste aspecte negative sînt comentate necorespunzător de unii angajați ai instituției și au determinat o stare de spirit neprielnică activității specifice acestui sector.